Cena 20 gr

GŁOS NARODU

REDAKCJA i ADMINISTR.: KRAKÓW, UL. BOŻ. MIŁOSIERDZIA 1. TELEFONY REDAKCJI: 101-90, 179-93, TEL. ADMINISTR. 133-44

Rok XLVI — Kraków, sobota, 4 marca 1939 — Nr 63

Ks. Metropolita Sapieha o wyborze Ojca św.

WW. Duchowieństwu i Wiernym Archidiecezji Krakowskiej błogosławieństwo i pozdrowienie w Panu!

Dnia wczorajszego zgromadzeni na Conclave XX. Kardynałowie dokonali wyboru nowego Papieża, którym został Kardynał Eugeniusz Pacelli i przyjął imię Piusa XII. Wybór został dokonany w pierwszym zaraz dniu Conclave. Świadczy to, jakim uznaniem w gronie zgromadzonych Purpuratów cieszy się nowoobrany Ojciec św.

Kardynał Eugeniusz Pacelli, syn głęboko religijnej rodziny rzymskiej, wybijał się od młodości głęboką pobożnością, świetnymi zdolnościami umysłu, gorącą gorliwością pasterską. Ogólnie był uważany za jednego z najznakomitszych reprezentantów hierarchii Kościoła katolickiego. Wybór też Jego możemy uważać za dowód szczególnej opieki Boskiej nad Kościołem, że właśnie tak wybitny człowiek zasiadać będzie na papieskim tronie w naszych przełomowych czasach tak dla Kościoła, jak i dla całej ludzkości.

Dziękujmy z całego serca Bogu za tę opiekę i gorące ślijmy modły do nieba o wszelkie łaski i pomoce Boże dla nowoobranego Ojca św., by rządy Jego przyczyniły się do chwały Kościoła, a ludzkości skołatanej tyloma doświadczeniami przyniosły upragnione uspokojenie, panowanie sprawiedliwości i miłości.

W tej myśli polecamy WW. Duchowieństwu odprawić w nadchodzącą niedzielę nabożeństwo dziękczynne z „Te Deum laudamus" i modlitwą za Ojca św.

W Krakowie, dnia 3 marca 1939.

† ADAM STEFAN m. p.
Xiążę Metropolita Krakowski.

PIUS XII

Wszyscy, którzy podziwiali wspaniałe dzieło Piusa XI, a w przewodnich ideach jego pontyfikatu widzieli najświetniejszą syntezę chrześcijaństwa na tle współczesnych walk ideologicznych i chaosu poglądów, modlili się w głębi ducha, by następcą Piusa XI był — Pius XII, więc Papież tego samego co on, duchowego pokroju. Ale nie śmieli przypuszczać, że Piusem XII będzie kard. Pacelli. Utarła się bowiem pod wpływem doświadczeń tradycja i długo już trwa, że Papieżem nowym nie może być sekretarz stanu poprzedniego Papieża, tradycja, mająca swoje uzasadnienie... Sekretarz stanu, więc niejako premier Stolicy Apostolskiej, jest mężem specjalnego zaufania Papieża, utożsamia się z nim, dzieli wszystkie losy jego decyzyj, podziela i bierze na siebie cały stosunek świata do niego: zarówno miłość, jak niechęć... Wybór więc sekretarza stanu Papieżem byłby kontynuacją stosunku świata do poprzedniego Papieża, co oczywiście nie zawsze jest wskazane.

Tradycja ta została w d. 2. III. b. r. przerwana. Następcą Piusa XI został wybrany jego sekretarz stanu, kard. Pacelli. Jest to dla nas powód do wielkiej radości, a w życiu Kościoła oznacza doniosłą decyzję, której istoty nie wszyscy się domyślają, a następstw najtęższe umysły nie przewidują.

INDYWIDUALNOŚĆ.

Wybór kard. Pacelliego nastąpił szybko. W pierwszym dniu conclave... I to jest w historii Papiestwa wypadek niezmiernie rzadki. Ale i bardzo wymowny. Dowodzi, że kardynał Pacelli cieszył się ogromnym autorytetem w św. Kolegium.

Bez trudności zerwali kardynałowie z tradycją, która sekretarza stanu wykluczała od wyboru na Papieża, i od razu swe głosy skupili na osobie kard. Pacelliego. Wolno się nam domyślać przyczyn tego postępowania.

Z pewnością działała tu sama indywidualność kardynała Pacelliego... Jego osobista świętość i pokora, które mu jednają serca, — jego głęboka a naturalna pobożność, którym wyraz dawał w czasie wielkich manifestacyj religijnych, która go prowadziła do Lisieux i Lourdes w roli Legata Papieskiego, — jego bystra inteligencja, która w parze z jego prawniczym i dyplomatycznym przygotowaniem zakwalifikowała go w oczach Piusa XI na urząd sekretarza stanu, — oto przymioty kardynała Pacelliego, które mu zapewniły wysoki autorytet w Kolegium Kardynalskim i skłoniły je do tak szybkiego wyboru na urząd sternika Kościoła.

PIUS XII PO PIUSIE XI.

Nie mniejsze z pewnością znaczenie miał także wzgląd na stan moralny świata... Świat ten skłócony politycznie, a rozbity przez chaos

Ojciec Święty Pius XII

poglądów, zaczął w ostatnich zwłaszcza latach Piusa XI uważać Stolicę Apostolską za prawdziwą przystań dla ducha i opokę prawdy. Na boku został tylko pogański rasizm i bezbożny komunizm. Cały świat wierzył w Papiestwo i poddawał się jego duchowemu kierownictwu. Wybór sekretarza stanu Piusa XI trzeba z tych względów uważać za wyraz pośmiertnego hołdu dla tego Papieża. Ale także za wyraz życzeń św. Kolegium, by pontyfikat Piusa XI był kontynuowany.

Pierwszy gest nowego Papieża świadczy, że zrozumiał intencje Kolegium Kardynalskie... Na tych, którzy przy aparatach radiowych czekali na wybór nowego Papieża, ogromne wrażenie zrobiła wiadomość, że wybór padł na Pacellego. Ale wzruszenie ich ogarnęło na wieść, że nowy Papież przybrał imię — Piusa. Nowy Papież zdaje się mówić: wiem, czego chciał Pius XI, i chcę iść w jego ślady, jestem gotów.

Jeśli kiedy imię stanowi symbol, to niewątpliwie w tym wypadku.

Pius XI przeszedł do historii Kościoła jako „Papież Akcji Katolickiej". Pius XII poprowadzi dalej Akcję Katolicką i uczyni jeszcze doskonalszym narzędziem odrodzenia świata przez Chrystusa... Pius XI dzięki śmiałym decyzjom w sprawie misyj pchnął nawrócenie krajów pogańskich na nowe tory. Pius XII rozwinie te decyzje w wielkie dzieło... Pius XI rzucił program odnowienia ustroju społecznego. Pius XII zbliży je do realizacji... Pius XI był obrońcą takich dóbr cywilizacji, jak wolność człowieka i godność ludzka wobec totalizmów. Pius XII podejmie rozpoczęty przez poprzednika bój i poprowadzi do zwycięstwa.

NIEMCY.

Papieżami zostawali dotąd najczęściej kardynałowie mniej znani i nie zaangażowani w prądy kulturalne świata i historii. Tym razem Papieżem został kardynał szczególnie pronounsowany. Jeśli się św. Kolegium nie zawahało przed tym wyborem, to widocznie tak mu kazał Duch św., którego łaski wypraszał dla niego cały świat katolicki w dniach ostatnich.

Nie ulękli się kardynałowie gróźb, których im nie szczędziła prasa niemiecka. Urząd Głowy Kościoła powierzyli temu, który ze wszystkich członków św. Kolegium najbardziej był przez hitleryzm zwalczany, który w brutalnej, a pół-oficjalnej broszurze: „Die Umgebung des Paptes", znalazł się w pierwszym rzędzie rzekomych wrogów Rzeszy, który ku oburzeniu Berlina odbierał objawy czci od „masońskiej" Francji i od „masona" Roosevelta.

Kardynał Pacelli jednak nie może uchodzić za „wroga Rzeszy", ani za zasadniczego wroga hitleryzmu. Wszak nie kto inny, tylko on sam negocjował i podpisał konkordat z Niemcami Hitlera. Ale zna Niemcy. Zna narodowy socjalizm. Pius XII przejmie po Piusie XI jego walkę z totalizmem III Rzeszy i z pogańskim rasizmem. I w tej walce wytrwa do końca.

MODLITWA.

Bóg kieruje losami Kościoła. Bóg dał mu nowego Papieża. Dał mu Papieża, który będzie przez wszystkie (poza dwoma) narody przyjęty z radością.

Dziękujmy, katolicy, Bogu za tak szczęśliwy, a szybki wybór, i prośmy Go o łaski dla Piusa XII, by pełen sił mógł przez długie lata kierować Kościołem, a ludzkości błąkającej się po bezdrożach myśli i rozdartej nienawiścią wskazywać drogę prawdy i miłości.

J. P.

O pokój oparty o sprawiedliwość, miłosierdzie i porządek

Orędzie Ojca św. Piusa XII

Citta del Vaticano, 3. III. (PAT). O godz. 12 min. 8 Ojciec św. Pius XII wygłosił przed mikrofonem radiostacji watykańskiej orędzie, w którym wzywał o pokój dla wszystkich narodów i dla wszystkich ludzi świata, pokój, oparty o sprawiedliwość, miłosierdzie i porządek. Orędzie swe zakończył Ojciec św. błogosławieństwem apostolskim dla całego świata. Orędzie wygłoszone było po łacinie, trwało 4 i pół minut i nie było podane w tłomaczeniu. Po zakończeniu przemówienia Ojca św., który wypowiedział je głosem wzruszonym, kapela watykańska wykonała „Tu es Petrus“.

Cała Polska manifestuje swą radość z powodu wyboru Ojca św.

Warszawa, 3. II. (PAT). W związku z wyborem J. Em. ks. Kardynała Pacelli na Papieża Pan Prezydent R. P. wysłał do Jego Świątobliwości Ojca Świętego Piusa XII, następującą depeszę:

„Dowiadując się z głębokim wzruszeniem, że Wasza Świątobliwość został powołany łaską Najwyższego na Tron Piotrowy, spieszę złożyć u stóp tronu Waszej Świątobliwości uczucia najgłębszej czci i synowskiego oddania Polski zawsze wiernej i przywiązanej do Kościoła. Wraz z całym narodem polskim składam gorące życzenia chwały i długiego panowania Apostolskiego Waszej Świątobliwości.

(—) Ignacy Mościcki“.

DEPESZE NAPŁYWAJĄ Z CAŁEJ POLSKI.

Warszawa, 3. III. (Tel.). Od wczoraj do Nuncjatury papieskiej w Warszawie, napływają z całego kraju setki depesz w związku z wyborem Ojca św.

Telegram prem. Daladiera

Paryż, 3. III. (PAT). Premier Daladier wystosował następujący telegram do kardynała Gronito di Belmonte, dziekana Św. Kolegium watykańskiego: „Będę bardzo zobowiązany Waszej Ekscelencji, jeśli zechce przekazać jego Świątobliwości Piusowi XII zapewnienia Mej głębokiej czci i najbardziej szczere życzenia z okazji wyniesienia go na tron pontyfikalny“.

Zamach na sekretarza konsulatu franc. w Jaffie

Jaffa, 3. III. (PAT). Dziś rano o godz. 8 dokonano zamachu terrorystycznego na sekretarza konsulatu francuskiego, Golat, obywatela francuskiego. Po wyważeniu drzwi dwóch uzbrojonych ludzi wtargnęło do mieszkania Golat'a, strzelając do niego kilkakrotnie. Żadna z kul nie trafiła sekretarza Golat, natomiast jedna z nich trafiła w policzek 8-letniego syna Golat'a. Napastnicy zdołali zbiec, zanim przybyła policja. Zamach wywołał w całej Jaffie duże poruszenie.

Arabowie domagają się utworzenia niepodległego państwa palestyńskiego

Londyn, 3. III. (PAT). W dobrze poinformowanych kołach brytyjskich twierdzą, że kontrpropozycje, wysunięte przez Arabów palestyńskich w odpowiedzi na sugestie brytyjskie, są daleko **bardziej negatywne, aniżeli z początku przypuszczano.** Kontrpropozycje arabskie podyktowane zostały przez muftiego i nie dążą do żadnego kompromisu. Stanowią one ponowne podkreślenie, i to w formie najbardziej stanowczej, żądań wysuniętych przez Arabów na początku konferencji, a sformułowanych przez przedstawiciela muftiego Jamail Musseini. Propozycje te zmierzają

do natychmiastowego utworzenia niepodległego państwa arabskiego w Palestynie,

w którym Arabowie jako większość mieliby decydującą kontrolę. Arabowie proponują, aby konstytuanta, składająca się z Arabów i żydów, proporcjonalna do stosunku ludności obu tych narodowości, obrała rząd dla natychmiastowego przejęcia władzy w Palestynie, ten rząd zaś z kolei wypracowałby ordynację wyborczą do ciała ustawodawczego, w którym trwała większość arabska, byłaby niewątpliwa. Pierwszym zadaniem tego ciała ustawodawczego miałoby być opracowanie konstytucji palestyńskiej. Na podstawie w ten sposób ustalonej konstytucji, państwo palestyńskie zawarłoby traktat z W. Brytanią, poręczający istnienie niepodległej Palestyny z pewnymi gwarancjami dla W. Brytanii. Arabowie odrzucają brytyjskie propozycje zwołania konferencji okrągłego stołu, uważając, że stanowi ona zbyteczną zwłokę. Jak się wydaje, propozycja arabska, której rząd brytyjski — rzecz oczywista — zaakceptować nie może, opracowana została przez Arabów palestyńskich z polecenia muftiego, bez wyraźnej aprobaty arabskich państw ościennych z wyjątkiem Jemenu. Egipt, Saudia i Irak uważać mają żądania Arabów palestyńskich za zbyt daleko idące. W związku z tym podkreślany jest charakterystyczny fakt, że delegaci tych arabskich państw ościennych nie zabierali w środę głosu, gdy na posiedzeniu konferencji palestyńskiej Arabowie palestyńscy z Jamail Husseini formułowali swe kontrpropozycje.

Nowe akty terroru w Palestynie

Jerozolima, 3. III. (PAT). W ciągu dnia dzisiejszego ofiarą zamachów terrorystycznych padło 4 zabitych, w tym 3 Arabów i jeden policjant brytyjski. Ranni zostali 4 żydzi i 3 Arabowie. — W Jaffie wprowadzono zakaz wychodzenia na ulice, a na czas 4 dni zarządzono zamknięcie wszystkich kawiarń.

Niepokojąca sytuacja w Syrii

Stambuł, 3. III. (PAT). Jak donoszą z Bejrutu, szeregi opozycji, na której czele stoi dr Szahbandar, rosną po dymisji rządu Ozomila Mardana z niezwykłą szybkością, a to na skutek przejścia na jego stronę licznych zwolenników bloku nacjonalistycznego „Watan“ (Ojczyzna). Przywódcy opozycji, a w tej liczbie i sam dr Szahbandar, wygłaszają płomienne mowy, wzywające Syryjczyków i świat arabski do walki o niepodległość Syrii. Arabowie chrześcijanie popierają również ruch arabski.

Szahbandar zamierza wydać proklamację, nawołującą ludność Syrii do urządzenia powszechnego strajku.

Autostrada szerokości 37 m. przetnie Czecho-Słowację

Wiedeń, 3. III. (PAT). Dnia 6 b. m. rozpocznie się pod Wiedniem budowa autostrady niemieckiej, prowadzącej przez Czecho-Słowację do Wrocławia. Władze niemieckie zdecydowały się zbudować ją w szerokości 37 m, zamiast przewidzianych 24 m.

KANAŁ ODRA—DUNAJ ZACZĘTY.

Wiedeń, 3. III. (PAT). W Linzu rozpoczęto wczoraj budowę wielkiego portu na Dunaju.

„Śmiertelny post“ Ghandiego

Rajkot (Indie), 3 marca (PAT). Dziś w południe, według czasu miejscowego, Ghandi rozpoczął post, który ma być „postem aż do śmierci“. Przed rozpoczęciem postu Ghandi spożył filiżankę gorącego mleka koziego.

Kronika telegraficzna

PARYŻ — Królewska para duńska przybyła do Paryża z Cannes o godz. 10-tej rano.

LA PAZ — Costa du Rels, przedstawiciel Boliwii przy Lidze Narodów, mianowany został ambasadorem przy Stolicy Apostolskiej.

ALEKSANDRIA — Grecki patriarcha Aleksandrii Mikołaj V. zmarł.

BUKARESZT — Król Karol II. nadał ambasadorowi R. P. Rogerowi Raczyńskiemu wielką wstęgę orderu Gwiazdy Rumunii.

NEAPOL — Dziś rano przybył do portu statek szpitalny „Aquileja“, przywożąc z Hiszpanii 43 oficerów, 50 podoficerów i 376 żołnierzy, chorych i rannych w czasie ostatniej ofensywy. Władze zgotowały przybyłym uroczyste powitanie.

BIAŁOGRDÓD — Były deputowany Dragisza Stojadinowicz, który zamieszany był w sprawę zamachu na Milana Stojadinowicza w dniu 8 marca 1936 r., został zwolniony z więzienia.

MOSKWA — Wczoraj na placu Czerwonym w Moskwie, odbył się pogrzeb Krupskiej, wdowy po Leninie. Urnę z prochami nieśli członkowie biura politycznego wraz ze Stalinem. Urna została zamurowana w ścianie kremlowskiej naprzeciw mauzoleum Lenina.

Nowe walki rozgorzały w Chinach

Tokio, 3 marca (PAT). Przedstawiciel naczelnego dowództwa wojsk japońskich oświadczył, że wojska japońskie przeprowadziły skuteczną akcję oczyszczania obszaru między linią kolejową Tien-Tsinu, Pukau oraz nad rzeką Jangtse. Obszar ten nie był dotychczas objęty działaniami wojskowymi. Równocześnie zajęte zostało miasto Huayin nad kanałem cesarskim, główny pukt oparcia partyzantów chińskich. Miasto to zostało po raz pierwszy w swej historii zajęte przez wojska cudzoziemskie.

Wojska japońskie, współpracując ściśle z lotnictwem, czynią dalsze postępy w kierunku południowym.

M. Hwaiyin w rękach Japończyków

Tokio, 3 marca (PAT). Wojska japońskie przy współdziałaniu okrętów wojennych zajęły miasto Hwaiyin oraz zlew wielkiego kanału z rzeką Ven. Samoloty japońskie bombardują i ostrzeliwują z karabinów maszynowych wojska chińskie, cofające się spod Hwaiyin w kierunku południowym.

Sytuacja w Chinach zaostrzona

Szanghaj, 3. III. (PAT). Brytyjski i francuski konsulowie generalni w Tientsinie złożyli wobec władz japońskich energiczny protest przeciwko ustawieniu barykad wokół brytyjskiej i francuskiej koncesji. Podobny protest złożył amerykański konsul w Tientsinie.

Kapitulacja czerwonej Hiszpanii

Rzym, 3. III. (PAT). Agencja Stefano donosi z Burgos, iż krążą tam uporczywe pogłoski o przybyciu parlamentariuszów rządu republikańskiego. Mieli oni przybyć drogą powietrzną z Madrytu.

Przed wyjazdem marsz. Petaina

Paryż, 3. III. (PAT). Marszałek Petain opuścił Paryż, udając się do Burgos dopiero po zakończeniu pewnych (?) przygotowań, które są konieczne do przeprowadzenia w stolicy Hiszpanii przed przybyciem ambasadora. Prawdopodobnie przygotowania te ukończone zostaną pod koniec przyszłego tygodnia. Jak dotąd nie zostały nakreślone żadne granice czasu trwania misji marszałka. Sam zaś Petain oddał się do dyspozycji rządu całkowicie i według jego własnych słów — **„będzie pełnił obowiązki ambasadora — tak długo, jak rząd uzna to za stosowne".** Marszałkowi Petain towarzyszyć będzie do Burgos gen. Vauthier, jego szef sztabu i major de Lopine, wchodzący również w skład jego sztabu, którzy pełnić będą obowiązki attaches wojskowych. Nominacje atache morskiego i lotniczego nastąpią po konferencjach marsz. Petain z odnośnymi sztabami. Minister Bonnet desygnował jako radcę ambasady i najbliższego współpracownika marszałka dotychczasowego radcę ambasady francuskiej w Brukseli. Attache handlowym prawdopodobnie będzie mianowany Jugo, attache handlowy Francji w Bernie. Będzie on miał za zadanie przygotowanie układu handlowego francusko-hiszpańskiego. Sekretarze ambasady mianowani będą jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego.

M. Peterson ambasadorem bryt. w Burgos

Londyn, 3. III. (PAT). Wbrew pierwotnym przypuszczeniom co do nominacji drugiego zastępcy stałego podsekretarza stanu w Foreign Office sir George Mounsey na stanowisko ambasadora brytyjskiego przy nowym rządzie hiszpańskim, rząd angielski nie zwrócił się do rządu w Burgos o agrement dla lorda Mounseya. Natomiast poprosił o agrement dla obecnego posła brytyjskiego w Bagdadzie **sir Maurice Petersona.** Sir Maurice Peterson, który liczy tylko 50 lat, jest jednym z najwybitniejszych urzędników brytyjskiej służby dyplomatycznej. Był on już w Madrycie jako radca ambasady, a od r. 1934 przez przeszło rok, przed nominacją na posła w Bagdadzie, pełnił w Kairze obowiązki wysokiego komisarza. Sir Maurice uchodzi w brytyjskiej służbie dyplomatycznej za najlepszego znawcę zagadnień Morza Śródziemnego.

Barrio tymczasowym prezydentem Hiszpanii

Paryż, 3. III. (PAT). **W związku z mianowaniem przez rząd madrycki Martineza Barrio tymczasowym prezydentem republiki hiszpańskiej, prezydent Cortezów oświadczył korespondentowi Havasa, iż powiadomiony jest o postanowieniu rady. Rząd obwieścił Hiszpanii o decyzji prezydenta Azany. Martinez Barrio przyjął wczoraj po południu byłego ambasadora hiszpańskiego w Paryżu Pascua. Prezydent Cortezów mianował komisję parlamentarną, która uda się do Tuluzy na pogrzeb byłego ministra Marcelino Domingo.**

ZGON B. MIN. M. DOMINGO.

Tuluza, 3. III. (PAT). W jednym z tutejszych hoteli zmarł w drodze z Paryża do Perpignan, znany przewódca radykałów hiszpańskich b. minister rządu madryckiego Marcelino Domingo.

4 MILIARDY W ZŁOCIE PORZUCILI CZERWONI.

Burgos, 3. III. (PAT). Wicegubernator banku hiszpańskiego Artigas oświadczył, że skarbiec, porzucony przez wojska republikańskie w Figueras, składający się z walorów złota i kosztowności, **przedstawia wartość 4-ch miliardów pesetów w złocie.**

Min. Gafencu wyjechał do Polski

Bukareszt, 3. III. (PAT). Minister spraw zagranicznych Gafencu w towarzystwie sekretarza generalnego min. spraw zagr. Cretzianu i ambasadora R. P. Raczyńskiego opuścił o godz. 9.29 Bukareszt, udając się z oficjalną wizytą do Warszawy. Na dworcu żegnali odjeżdżającego ministra wyższy personel ministerstwa spraw zagranicznych z ministrem Grigorcea na czele, członkowie ambasady polskiej oraz liczne grono dziennikarzy. W podróży towarzyszy ministrowi spraw zagranicznych delegacja dziennikarzy z szefem biura prasowego Dragou na czele.

Wykup obiektów przemysłowych z rąk Niemców

Warszawa, 3. III. (Tel. wł.). W ostatnich tygodniach podjęto rokowania w sprawie wykupu kilku poważnych obiektów przemysłowych na terenie Pomorza z rąk kapitalistów niemieckich. Podpisano już umowę, dotyczącą sprzedaży jednej z największych fabryk pierników w Polsce, mieszczącej się w Toruniu. Nabył ją Związek Spółdzielni Spożywców za cenę blisko 1,000.000 zł.

UMOWA ZBIOROWA W BANKACH OBEJMIE WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW.

Warszawa, 3. III. Tel. wł.). Na skutek akcji podjętej przez Związek Pracowników Bankowych nastąpi w najbliższym czasie rozszerzenie umowy zbiorowej, regulującej płace, na wszystkie domy bankowe w Polsce.

Sprawa likwidacji incydetu na Politechnice gdańskiej

Gdańsk, 3. III. (PAT). Komisarz Generalny R. P. min. Chodacki, odwołany z kuracji, odbył w dniu dzisiejszym z wiceprezydentem Senatu W. M. Gdańska dłuższą rozmowę w sprawie zlikwidowania incydentów, powstałych w związku z zajściami przeciwko studentom polskim na Politechnice gdańskiej.

UNIEWINNIENIE DZIAŁACZA STR. LUD.

Warszawa, 3. III. (Tel.). Z Białej Podlaskiej donoszą, że odbyła się tam rozprawa apelacyjna przeciwko działaczowi Stronnictwa Ludowego p. Gójskiemu, skazanemu poprzednio na 8 miesięcy aresztu za omówienie interpelacji pos. ks. inf. Lubelskiego, wniesionej do Sejmu po strajku chłopskim. Sąd Apelacyjny wydał wyrok uniewinniający.

Komisja sejmowa za zniesieniem ordynacyj rodowych

Warszawa, 3. III. (Tel.). Dziś obradowały w Sejmie 3 komisje. Na posiedzeniu komisji prawniczej **uchwalono projekt ustawy pos. Ostafina o zniesieniu ordynacji rodowych.** W myśl tej ustawy ordynacje rodowe będą mogły być znoszone w trybie zwykłym, tj. **na wniosek ordynata, bądź odpowiedniego wojewody,** oraz w trybie specjalnym, który wymaga uprzedniej zgody Rady Ministrów. Tryb specjalny będzie dotyczył ordynacyj utworzonych aktami ustawodawczymi sprzed **1795** roku i takich, z którymi związane są instytucje o szerszym znaczeniu dla kultury narodowej, wreszcie takich, których obszar leśny przekracza 2500 ha.

Ordynacje należące do kategorii drugiej, są następujące: **Czartoryskich, utrzymująca Muzeum w Krakowie, oraz Muzeum w Gołuchowie, w Poznaniu Krasińskich i Zamojskich, utrzymujących bibliotekę i Muzeum, w Warszawie — Lubomirskich z Przeworska, utrzymujących Ossolineum oraz Dzieduszyckich, utrzymujących muzeum we Lwowie. Ogółem istnieje w Polsce 55 ordynacji, w tym 32 polskich, 22 niemieckich i jedna rosyjska.**

Ulgi podatkowe dla przedsięb. lasowych

Komisja rolna uchwaliła rządowy projekt ustawy, dotyczący ochrony lasów prywatnych. Komisja poczyniła w nim liczne zmiany, m. in. **przeciwstawiła się projektowanemu przez rząd ograniczeniu ulg podatkowych dla nowozalesionych przestrzeni i zwolniła te przestrzenie na przeciąg lat 30 od wszelkich podatków.** Wprowadziła obostrzenie przepisów, dotyczących służby leśnej w pasie granicznym i na obszarach, uznanych przez Radę Ministrów za specjalnie ważne.

Sejmowa komisja wojskowa uchwaliła po wyczerpującej dyskusji rządowy **projekt ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych,** o wycofaniu urzędów, ludności i mienia z zagrożonych obszarów państwa i o komunikacji w służbie obrony państwa. Wszystkie wymienione ustawy znajdą się na porządku dziennym najbliższego posiedzenia plenarnego Sejmu, które odbędzie się w środę, dnia 8 bm. o godz. 10 rano.

Sprawa uporządkowania długów rolniczych

Warszawa, 3. III. (Tel.). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pos. Rączkowski złożył podpisany **przez 125 posłów z koła O. Z. N. projekt nowelli do rozporządzenia Prezydenta R. P. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.**

Projekt przewiduje m. in. przedłużenie terminu na składanie wniosków w sprawie działów rodzinnych i obniżenia reszty ceny kupna ziemi, oraz o wdrożeniu postępowania układowego na wniosek dłużnika lub wierzyciela, złożonego do Banku Akceptacyjnego do **dnia 30 czerwca 1942 roku.** Nie spłacony kapitał długu, objętego układem konwersyjnym **będzie rozłożony na raty, płatne w okresie lat 25.** Przedłuża się także okres spłaty papierami wartościowymi długów rolniczych, a także **możliwość odpowiedniej ulgowej spłaty przed terminem, gotówką.** Ze względu na to, że wysokość rat, wynikających z układów konwersyjnych jest wysoka, **przewiduje się możliwość przedłużenia okresu rat. Następnie projekt znosi ograniczenie w konwertowaniu długów rolniczych na kredyty długoterminowe.**

Rozporządzenie podaje długi rolnicze sprzed 1 lipca 1932 roku. Wprowadza wreszcie **przepis o uproszczonym postępowaniu układowym dla drobnych gosodarstw wiejskich, zwłaszcza tych, które są obciążone długami osadniczymi, komasacyjnymi i melioracyjnymi.**

Brutalny napad Niemców na Polaków

Warszawa, 3. III. (Tel.). Z Barcina donoszą, że Niemcy urządzili tam zabawę, na którą przybyło ponad 100 osób z okolicy. Przybyli posiadali w klapach marynarek swastyki oraz pozdrawiali się po hitlerowsku. Po północy do lokalu, w którym odbywała się zabawa, przybyło 4 Polaków. Sprowokowani przez Niemców zażądali od orkiestry odegrania pieśni polskich. Niemcy rzucili się na nich bijąc ich i raniąc nożami i kastetami. Policja aresztowała 6 Niemców.

Giełda warszawska

Warszawa, 3. III. (Tel.). Dewizy: Belgia 89.20, Amsterdam 282.20, Kopenhaga 111.10, Londyn 24.88, N. Jork kabel 5.30¼, Oslo 125.05, Paryż 14.08, Sztokholm 128.10, Zurych 120.65.

Akcje: Bank Polski 134, Żyrardów 70.5, Węgiel 44.5, Ostrowieckie 83.75, Cukier 42.5—50, Starachowice 61.5, Lilpop 95.25, Modrzejów 22. Tendencja nieco mocniejsza.

—oOo—

Następca tronu Iraku przybył do Egiptu

Aleksandria, 3. III. (PAT). Książę następca tronu Iranu, przybywający do Egiptu na uroczystości zaślubin z siostrą króla Faruka, księżniczką Fauzią, przybył dziś na pokładzie egipskiego jachtu królewskiego "Manroussa" do portu w Aleksandrii. Jacht eskortował torpedowiec francuski, który przy wejściu do portu dał salut 21 strzałów. W chwili wejścia jachtu do portu, odezwały się syreny stojących tam statków. Ponad jachtem krążyła eskadra samolotów.

Wiadomości z kraju

W Małopolsce wiosna

W Cieszaninie, Makowisku i Cieplicach w pow. jarosławskim pojawiły się już bociany i skowronki. Pod Rzeszowem schwytano już wielobarwnego motyla, żywe chrząszcze. Przyleciały już skowronki. Na łąkach i w lasach kwitną już śnieżyczki.

Śledztwo w sprawie afery lasowej zakończone

Zakończone zostało śledztwo w sprawie wielkiej afery w dyrekcji Lasów państwowych w Warszawie. Akta sprawy zostały przekazane prokuratorowi, który w przyszłym miesiącu sporządzi akt oskarżenia. W aferę zamieszani są urzędnicy wydziału finansowego dyrekcji Lasów państwowych, z których czterech pozostaje w więzieniu. **Głównym sprawcą nadużyć był referent Jan Kamniew, żyd, pochodzący z rodziny Goldsztajnów.** Kamniew po wykryciu nadużyć zbiegł zagranicę. Rozesłano za nim listy gończe, ale dotychczas na jego ślad nie natrafiono. Nadużycia polegały głównie na wypisywaniu fałszywych czeków i pobieraniu pieniędzy z kasy dyrekcji. Były one popełniane od szeregu lat.

Groźny pożar w Będzinie

W Będzinie wybuchł groźny pożar w fabryce części rowerów „Mayweg". Pożar rozszerzył się ze znaczną szybkością. Mimo energicznej akcji straży ogniowej, fabryka w ciągu 4 godzin spłonęła niemal doszczętnie. Straty materialne sięgają 200 tysięcy złotych. W fabryce zatrudnionych było ostatnio 100 osób, które wskutek pożaru fabryki stracą pracę.

Czarny zając

Na polach pod Jarosławiem znaleziono nieżywego zająca. Miał on zadługie dwa przednie zęby, co uniemożliwiło mu otwieranie pyszczka, w rezultacie powodując śmierć z głodu. Był on pokryty całkowicie czarną turzycą, końce uszu i łap miał szare. Początkowo myślano, że to królik, lecz długość 70 cm, waga 5 kg stwierdziły, że był to okaz zająca.

Nowy Sącz

KRYNICA POŁĄCZONA Z MUSZYNĄ ASFALTOWĄ AUTOSTRADĄ. Z wiosną zostanie oddaną do użytku będąca na ukończeniu asfaltowa autostrada na odcinku Krynica—Muszyna. Prace, prowadzone były od 3 lat pod kierownictwem inż. M. Geisslera, naczelnika Powiat. Zarządu Drog. w N. Sączu. Autostrada ta jest ostatnim odcinkiem drogi państwowej Nr. 12 i wykończenie tejże przyczyni się do propagandy najznakomitszych naszych zdrojowisk Krynicy i Muszyny. Przy autostradzie powstaje cały szereg nowoczesnych will i pensjonatów i jeśli rozbudowa pójdzie dalej w tym samym tempie, to już za kilka lat Krynica i Muszyna połączą się w jedno wielkie uzdrowisko.

NOWE, SILNE ŹRÓDŁA WODY MINERALNEJ nieustępującej najlepszym wodom szczawnickim, zostały odkryte przypadkowo na terenach należących do znanego hodowcy obywatela ziemskiego p. P. Potońca w gromadzie Wolica ad Olszana, gminy Podegrodzie. Źródłami zainteresował się Instytut Balneologiczny, który prowadzi szczegółowe badanie zawartości źródeł. Źródłami zainteresowali się także kapitaliści francuscy, którzy za cenę około miliona złotych zamierzają wykupić majątek p. Potońca i w tamtejszej okolicy wybudować nowoczesną kolonię leczniczą.

NOWOCZESNE LOTNISKO CYWILNE I SZYBOWCOWE ZBUDOWANE ZOSTANIE na wykupywanych obecnie gruntach, położonych przy ulicach Szczepanowskiego, Nowy Świat, Grottgera i sięgać będzie aż do terenu cegielni „Poprad" w Bielowicach. Nowy Sącz będzie jak gdyby obronnym bastionem „C. O. P.-u".

DOPOMÓŻMY 106-LETNIEJ STARUSZCE! W Nowym Sączu przy ulicy Fabrycznej w domu p. Salamonowej żyje w nędzy przygarnięta z litości przez obcych ludzi najstarsza w powiecie kobieta, niejaka M. Cisoń, licząca 106 lat, córka zasłużonego powstańca z 1831 roku. Dwóch synów staruszki zginęło podczas wojny światowej, a trzeci syn był księdzem w Rosji i obecnie przebywa na zesłaniu na wyspach Sołowieckich, wywieziony tam przez katów G. P. U. Staruszka żyje w nędzy i nie może otrzymać należnej renty starczej z Ubezpieczalni Społecznej, gdyż potrzebni świadkowie dawno pomarli. Staruszka prosi Czytelników o pomoc i zainteresowanie się jej losem.

SPADEK W KWOCIE 50.000 DOLARÓW. Zamieszkały w Żeleźnikowej p. Stary Sącz znachor (major W. P. w st. spoczynku) W. Jagiełło, otrzymał w tych dniach po zmarłej w ub. roku w Stanach Zjednocz. siostrze Rozalii spadek w kwocie 50.000 dolarów. Kwotę tą w całości ulokował p. Jagiełło w P. K. O. i w Banku Gospodarstwa Krajowego. Większą sześć spadku zamierza ofiarować Ministerstwu Opieki Społecznej na budowę nowoczesnego Sanatorium, gdzie byliby leczeni chorzy na raka, różne nowotwory oraz choroby żołądka.

Znowu dwa groźne wybuchy w Londynie

We czwartek przejawiła się w Londynie ponownie działalność terrorystów irlandzkich. Tym razem **dwa dokonane przez nich zamachy o mało nie spowodowały bardzo poważnych skutków.**

O godz. 2.30 nad ranem mieszkańcy dzielnicy Wednesbury zbudzeni zostali silnym hukiem, który słyszany był nawet w Piccadilly, położonym od miejsca wybuchu o 9 km. Zamach miał na celu zniszczenie akwaduktu, przez który biegł 3-metrowej grubości „Grand union Canal", zaopatrujący w wodę północne dzielnice miasta. **Bomba, podłożona w wiadukcie wyrwała w nim wielką dziurę, na szczęście jednak dzięki żelazo-betonowej konstrukcji nie spowodowała wylania się wody z kanału, co groziłoby zalaniem całej dzielnicy.**

Drugi zamach nastąpił w 2 godziny później i miał na celu zniszczenie akwaduktu, którym biegnie Kanał Birminghamski. Tutaj również **akwadukt został częściowo zniszczony,** jednak nie nastąpiło wylanie się wody z kanału.

Oba zamachy są uważane przez Scotland Yard za najpoważniejsze z dotychczasowych. Na szczęście zdołano uniknąć katastrofalnej w skutkach powodzi, głównie z tej przyczyny, że — aczkolwiek teroryści irlandzcy znają się dobrze na materiałach wybuchowych — to jednak **mają słabe pojęcie o konstrukcji bomb,** przez co nie mają one groźnej siły wybuchowej. Po tych dwóch zamachach policja ponownie poddała badaniu licznych zamieszkałych w Londynie Irlandczyków oraz poszukuje szofera taksówki i czterech pasażerów, których widziano w pobliżu akwaduktu na krótki czas przed wybuchem. Przypuszczają, że oni właśnie są sprawcami zamachu.

Rozprawa o zajścia racławickie

W piątek przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie toczyła się ponowna **rozprawa o zajścia w Racławicach w czasie Zielonych Świąt w r. 1937.** Proces ten ciągnie się już od dwóch lat. Pierwotnie akt oskarżenia obejmował **60 osób,** oskarżonych o opór policji, strzelanie do policji i t. p. W I instancji sąd ukarał 30 osk. na kary do 8 miesięcy więzienia, resztę zaś uwolnił od winy i kary. Wskutek apelacji sprawa została powtórnie rozpatrzona przez Sąd Apelacyjny, który podwyższył prawie wszystkim oskarżonym wymiar kary (do 1 i pół roku), a nad to skazał kilku uniewinnionych przez Sąd Okręgowy. Na skutek wniesionej kasacji Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie. Sąd Najwyższy podał jako przyczynę kasacji m. in., iż sąd rozpatrując sprawę oskarżonych **nie był w prawie rozpatrywać słuszności zakazu uroczystości racławickich. Natomiast sąd powinien był wziąć pod uwagę, jakie uczucia u oskarżonych zakaz ten wywołał.** Sąd miał nie tylko prawo, ale i obowiązek zbadać, czy pobudki, jakie kierowały oskarżonymi były szlachetne, czy niskie, czy zajścia w Racławicach były wynikiem rozgoryczenia chłopów, czy wynikiem nienawiści do policji. Kasacja odnosi się tylko do 29 osób, gdyż co do których wyrok uprawomocnił się, a nad to w więzieniu zmarły dwie osoby.

Na piątkowej rozprawie obrona postawiła wniosek o przeprowadzenie wizji lokalnej w Racławicach i dopuszczenie nowych świadków. Sąd odrzucił wniosek o wizję lokalną, natomiast dopuścił dowód z nowych świadków i w tym celu rozprawę odroczył do do 15 b. m.

Oskarżonych bronią adw. Kuśnierz, Grodziski i Szczerbiński z Warszawy.

——oOo——

Inteligencja ludowa radzi nad sprawami wsi

We czwartek odbyło się w Krakowie **Walne Zebranie Zw. Inteligencji Ludowej i Przyjaciół Wsi.** Zebranie zagaił prez. dyr. **Zachemski,** przedstawiając dotychczasowe wyniki pracy Związku. W czasie ożywionej dyskusji poruszono sprawę pogłębienia i rozszerzenia pracy Związku na terenie Krakowa i województwa krakowskiego. Następnie wybrano **nowy** zarząd w składzie: prezes — dyr. **Zachemski,** wiceprezesi — ks. sen. dr **Machay** i adw. **Marczak,** sekretarz — prof. Marcinkowski, członkowie: dr **Szczotka** i red. **Turowski.**

Na zakończenie uchwalono szereg wniosków, a mianowicie: **potępiono napad na uczestników odczytu dra Szczotki we Lwowie,** poruszono dalej sprawę **uniwersytetu wiejskiego i internatu dla niezamożnej młodzieży wiejskiej.** Uchwalono również popierać akcję gospodarstw piętrowych oraz zwalniania młodzieży wiejskiej od opłat czesnego w szkołach średnich i wyższych.

Z szerokiego świata

POŻAR ZNISZCZYŁ HOTEL „QUEEN" w Halifax (w Nowej Szkocji), który częściowo runął. Ogień przerzucił się na sąsiednie budynki. Pożar pociągnął za sobą wiele ofiar ludzkich. Spod gruzów wydobyto dotychczas 27 zabitych i 30 rannych. W chwili wybuchu pożaru znajdowało się w hotelu 117 osób.

100 DZIECI POD GRUZAMI SZKOŁY. W m. Higaszamagi na wyspie Oszima runął podczas silnej burzy budynek szkolny, grzebiąc pod gruzami około 100 dzieci, z których 3 poniosły śmierć, zaś 10 odniosło rany.

ZGON ODKRYWCY GROBOWCA TUTANKHAMENA. W Londynie zmarł słynny angielski egiptolog Howard Carter. Zmarły liczył lat 66. W roku 1922 Howard Carter wraz z nieżyjącym już Earl of Carnaven odkrył grobowiec Tutankhamena.

OFIARĄ WYBUCHU I POŻARU W JAPOŃSKIEJ PROCHOWNI Hirakata padło 10 zabitych, 151 zaginionych i 519 rannych, w tym 131 ciężko spośród ludności cywilnej, zaś 6 zabitych, 2 zaginionych i około 50 rannych spośród osób wojskowych. W akcji ratunkowej brało udział 1.200 strażaków i policjantów, batalion piechoty i 2 kompanie saperów.

HURAGAN NAD OKOLICAMI KALKUTY. — Nad okręgiem Darbanga (Bihar) w Indiach przeszła gwałtowna burza. Huragan zrównał z ziemią kilkanaście wsi. W żywiołowej katastrofie zginęło 25 osób. Zbiory zostały zniszczone na bardzo znacznym obszarze.

GIGANTYCZNY GARAŻ PODZIEMNY NA 850 SAMOCHODÓW I... SCHRON NA 7.700 OSÓB. Na głębokości 10 metrów pod ogrodem na Russel Square budowany jest obecnie w Londynie wielki garaż podziemny, który zdoła pomieścić do 850 samochodów jednocześnie. Garaż otrzyma elektryczną wentylację i oświetlenie, co uczyni zeń znakomity schron na wypadek ataku lotniczego. Garaż — jako schron — pomieści 7.700 osób.

SKŁADKI ZŁOŻONE W ADM. „GŁOSU NARODU":

Na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy: Dr Aleksander Teichman zł 20.—; ks. Wrana zł 20.—; p. Bujak Katarzyna zł 3.—; p. Maria Dihm zł 3.—; p. Zimnal zł 2.—.

Na kuchnię im. S. Samueli, na obiady dla biednych studentów: Ks. dr Szwaja zł 20.—.

——oOo——

Po wyborze Piusa XII

Życiorys Piusa XII

Obrany w dniu pierwszym Conclave papieżem kardynał Eugeniusz Pacelli, który przyjął imię Piusa XII, jest rodowitym rzymianinem. Urodził się dnia 2 marca 1876 r. Pochodzi z rodziny prawniczej. Ojciec jego był dziekanem adwokatów konsystorialnych, brat zaś Franciszek należał do głównych współpracowników przy zawieraniu paktów lateraneńskich.

Po ukończeniu studiów klasycznych wstąpił w r. 1894 do kolegium Capranica, ze względu na stan zdrowia musiał jednak kolegium to wkrótce opuścić. Studia teologiczne ukończył w Papieskim Seminarium Rzymskim św. Apolinarego i święcenia kapłańskie otrzymał w r. 1899.

Wysoce inteligentny, pracowity i gorliwy młody kapłan przyjęty został w charakterze aplikanta do biur św. Kongregacji Nadzwyczajnych Spraw Kościelnych, rozpoczynając karierę dyplomatyczną, której już nie opuścił aż do chwili wyboru swego na papieża. Należy tu przypomnieć, że gdy księdza Pacelliego powołano wkrótce na profesora Prawa Kanonicznego w Ateneum Seminarium Rzymskiego, ówczesny sekretarz wspomnianej Kongregacji msgr. Casparri nalegał, aby ks. Pacelli zrzekł się tych obowiązków i poświęcił się wyłącznie pracy dyplomatycznej. W ten sposób ks. Pacelli pozostał w św. Kongregacji Nadzwyczajnych Spraw Kościelnych, przechodząc kolejno stopnie minutanta, podsekretarza wreszcie prosekretarza, gdy — pod koniec pontyfikatu Piusa X, dotychczasowy sekretarz msgr. Scapinelli (późniejszy kardynał) delegowany został do nuncjatury w Wiedniu. Również Benedykt XV, wstępując na Stolicę Piotrową, zachował dla prałata Pacelliego całkowite uznanie.

Jako zdolny prawnik, prałat Pacelli był dzielnym współpracownikiem kardynała Gasparriego przy kodyfikacji Prawa Kanonicznego w ciągu całego okresu prac przygotowawczych do tego monumentalnego dzieła.

W dniu 22 czerwca 1917 r. papież Benedykt XV udzieliwszy prałatowi Pacellíemu sakry biskupiej w Kaplicy Sykstyńskiej, mianował go nuncjuszem apostolskim w Monachium, udzielając jednocześnie godności arcybiskupa tytularnego Sardes. Działalność nuncjusza Pacellego przypadła na okres bardzo trudny. Obok zadań dyplomatycznych, delikatnych i wymagających wielkiego taktu, arcybiskup Pacelli rozwinął tu wielką inicjatywę w dziedzinie miłosierdzia chrześcijańskiego, opiekując się jeńcami, więźniami i w ogóle wszystkimi cierpiącymi z powodu wojny. Tu też, w Monachium, arcybiskup Pacelli podjął w r. 1920 negocjacje, które doprowadziły do konkordatu zawartego w dniu 29 marca 1924 r.

Po przeniesieniu na urząd nuncjusza w Berlinie, arcybiskup Pacelli osiągnął po długich wyczerpujących pertraktacjach tę pociechę, że w dn. 25 czerwca 1925 r. podpisany został konkordat z Rzeszą niemiecką.

Wszystkie te zasługi spowodowały, że na konsystorzu w dniu 16 grudnia 1929 r. papież Pius XI obdarzył msgra Pacelliego purpurą kardynalską tytułu św. św. Jana i Pawła. Wkrótce potem, po ustąpieniu kardynała Pietro Gasparriego, kardynał Pacelli mianowany został w dniu 7 lutego 1930 r. sekretarzem stanu, a niebawem dnia 25 marca tegoż roku, po kardynale Merry del Val — arcyprezbiterem patriarszej bazyliki św. Piotra.

Jako sekretarz stanu kardynał Pacelli cieszył się ze względu na swą wysoką inteligencję i wielki takt całkowitym zaufaniem i poważaniem ze strony Piusa XI. Za czasów urzędowania kardynała Pacelliego w charakterze Sekretarza Stanu, zawarto konkordaty z Rumunią, Badenią, Austrią i — dotąd nie ratyfikowany — konkordat z Jugosławią.

W październiku 1934 r. kardynał Pacelli występował w charakterze legata papieskiego na Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Buenos Aires, przy zamknięciu Nadzwyczajnego Roku Jubileuszowego Odkupienia w r. 1935 oraz za inauguracji bazyliki w Liesieux. W r. 1938 kardynał Pacelli reprezentował Ojca św. na międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Budapeszcie.

Wybrany papieżem, już w pierwszym dniu Conclave obrał sobie imię Piusa XII.

* * *

W herbie nowoobranego papieża widnieje m. in. gołąb z gałązką oliwną w dziobie, a dewizą jego jest „opus iustitiae pax“ (Pokój dziełem sprawiedliwości).

Od Piusa I do Piusa XII

PIUS I, syn Rufina, Italczyk z Akwilei (140—155?).

PIUS II, Eneasz Sylwiusz Piccolomini (1458—1464). Przybierając imię Piusa II miał na myśli nie papieża tego imienia, lecz wzorem prawdziwych humanistów, do których się zaliczał, bohatera Eneidy Wergiliiuszowej, którym był „pius Aeneas“. (czuły Eneasz). Urodził się w Sienie, był potomkiem starego rodu szlacheckiego. Pracował przez długi czas pod przewodnictwem znakomitego kardynała Bazylei Capranico. Pius II jest typowym przedstawicielem epoki Odrodzenia. Wybitnie wykształcony mógł się wykazać wszechstronnym wykształceniem literackim i naukowym. Gdy został papieżem, wyparł się swoich różnych lekkomyślnych poglądów, zaczerpniętych z literatury klasycznej, na które się współcześni powoływali. W związku z tym miał powiedzieć:

„Aneam reiicite, Pium recipite“,

co znaczy: „Odrzućcie Eneasza, przyjmijcie Piusa“. Dużo uwagi przykładał do obrony kultury zachodniej przed niebezpieczeństwem Turków. Spowodował zorganizowanie wyprawy krzyżowej, a chcąc dać przykład męstwa sam postanowił stanąć na czele wojska krzyżowego. Udał się do Ankony, gdzie zbierała się flota krzyżowców; tu dosięgła go jednak śmierć. Z jego zgonem rozbiła się również wyprawa krzyżowa, zabrakło bowiem tego, który był jej duszą.

PIUS III, Francesco Piccolomini (1503). Był bratankiem Piusa II. Pontyfikat przyjęto dla wielkich zalet Papieża z radością. Niestety zmarł po 26 dniach.

PIUS IV, Giovanni Angelo Medici (1559—1565). Pochodził z Mediolanu. Był obdarzony wielką zręcznością dyplomatyczną. Największym i trwałym jego czynem było

zwołanie i zakończenie Soboru Trydenckiego,

którego wielkie znaczenie polega na tym, że naukę katolicką wyłożył jasno i silnie właśnie w punktach, które były najbardziej atakowane przez reformację. Sobór ten otwiera nowy okres w dziejach Kościoła.

PIUS V, Michel Ghislieri, (1766—1572). Był Dominikaninem. Wielki asceta, odznaczał się wielką pobożnością. Z nim zaczyna się okres kontrreformacji .Za jego panowania ukazał się zaproponowany przez Sobór Trydencki „Katechizm Rzymski“. Pius V zakończył również dzieło reformy brewiarza. Ustalił Mszał Rzymski. W tych liturgicznych reformach widać dążenie do ujednostajnienia kościelnych urządzeń, występujące wyraźnie w całym pontyfikacie tego papieża. Za jego czasów odżyło niebezpieczeństwo tureckie. Skłonił Hiszpanię i Wenecję do walki z Turkami. W bitwie w Zatoce Lepanto flota turecka została zupełnie zniszczona.

PIUS VI, Giovanni Angelo Braschi (1775—1779). Zasłużył się wielce dla Rzymu i państwa kościelnego. Jako papież wykazał wielką gorliwość. Stale musiał prowadzić walkę z zakusami na niezależność Stolicy Apostolskiej. Po Europie rozlały się fale rewolucyjne, biorąc swój początek w rewolucji francuskiej. Nastąpił znany zatarg francuskiego rządu jakobińskiego ze Stolicą Apostolską. Odebrano wówczas Kościołowi we Francji wszelkie prawa. Mimo to Stolica Apostolska nie ugięła się. Z Piusem VI walczył Bonaparte rozbijając państwo kościelne. W Paryżu liczono, że w ten sposób nastąpi koniec Rzymu i papiestwa. Gdy jednak koniec nie nadchodził, Francuzi zajęli Rzym proklamując Rzeczpospolitą i detronizując papieża. Papieża zabrano chorego i uwięziono. Zmarł w Walencji. „Zwycięscy“ sądzili, że to już koniec papiestwa.

PIUS VII, Barnaba Ludwik hr. Chiaramonti, (1800—1823). Był biskupem Imoli, pochodził z Cezeny; mając 16 lat wstąpił do zakonu Benedyktynów. Odznaczał się silnym i stałym charakterem przy wielkim miłosierdziu. Jego całe panowanie łączy się ściśle z wielkimi wydarzeniami, które w Europie wywołał Napoleon Bonaparte. W r. 1801 papież zawarł konkordat z Napoleonem. Napoleon jednak samowolnie dokonał zmiany zawartego układu, dodając do niego t. zw. organiczne artykuły, które podporządkowały Kościół władzy świeckiej. Pius VII zaprotestował przeciw temu nadużyciu. Mimo to w r. 1804 Papież przybył do Paryża zaproszony przez Napoleona na koronację cesarską. W czasie tego obrzędu w katedrze Notre Dame Napoleon dopuścił się nowej samowoli, albowiem koronę cesarską, którą miał go koronować Papież,

sam wziąwszy ją z rąk Papieża nałożył ją sobie na głowę.

Rozzuchwalony odnoszonymi sukcesami, a potem rozżalony z powodu klęsk Napoleon zwrócił się ponownie brutalnie przeciw papieżowi. W r. 1809 król Neapolu Murat z polecenia Napoleona uwięził Papieża i przez Genuę wywiózł go do Francji, do Sawony, gdzie Papież zotał uwięziony. Z czasem przewieziono Papieża do Fontainebleau pod Paryżem. W r. 1813 wymógł Napoleon na Papieżu szereg ustępstw na rzecz Francji, które jednak Papież zaraz odwołał. Po klęsce Napoleona Papież wrócił do Rzymu.

PIUS VIII, Francesco Castiglioni (1829—1830). Rządził Kościołem krótko. Wystąpił między innymi przeciwko protestanckim towarzystwom bilijnym.

PIUS IX, Jan Maria hr. Mastai-Ferretti (1846—1878). Na jego Pontyfikat wypadają takie wydarzenia, jak: wybuch rewolucji w Rzymie (1848 r.), która skłoniła Papieża do opuszczenia Rzymu i przeniesienia się do Gaety. W r. 1870 wojska piemonckie zajęły Rzym. Następnie odbył się plebiscyt w sprawie przyłączenia Rzymu do Królestwa Italii. Był to

koniec Państwa Kościelnego.

Odtąd papieże zamknęli się w Watykanie. Wielką rolę odegrał Pius IX w roli Kościoła. Należy wymienić takie decyzje jak: wydanie Syllabusa (1864) z potępieniem panteizmu, naturalizmu, racjonalizmu, socjalizmu i komunizmu, ogłoszenie dogmatu o Niepokolanem Poczęciu Najśw. M. Panny (1854 r.), wreszcie zwołanie i odbycie w r. 1869 Powszechnego Soboru Watykańskiego, który ogłosił dogmat o nieomylności Papieża w sprawach wiary i obyczajów.

PIUS X, Józef Sarto (1903—1914). Święty papież. Jago hasłem słowa: „Instaurare omnia in Christo“ (odnowić wszystko w Chrystusie). Położył wielkie zasługi w sprawie liturgii kościelnej, a przede wszystkim w dziedzinie dogmatu, przez wydanie encykliki „Pascendi“ (1905) przeciw modernizmowi. Ogromne znaczenie mają jego dekrety o częstej Komunii św. wiernych i wczesnej Komunii św. dla dzieci. Na okres jego rządów wypada zerwanie konkordatu przez Francję.

PIUS XI, Achilles Ratti (1922—1939). Postać Papieża Piusa XI jest w zbyt świeżej pamięci wszystkich, by trzeba jeszcze było podawać szczegóły z Jego wielkiego Pontyfikatu.

PIUS XII ma więc poprzedników, którzy odznaczali się śmiałymi decyzjami, ale także byli ofiarami brutalnych prześladowców.

Papież — suweren

Problem władzy doczesnej papieża

Ukazała się w języku włoskim **niezwykle ciekawa monografia o kardynale Piotrze Gasparrim, b. sekretarzu stanu z czasów pontyfikatów Benedykta XV i Piusa XI** (por. Francesco Taliani: „Vita del cardinal Gasparri). W monografii tej został poruszony m. in. problem doczesnej władzy papieży, problem, rozwiązany 10 lat temu w układach lateraneńskich, ale już przedtem niejednokrotnie roztrząsany.

W czasach obecnych

KWESTIA NIEZAWISŁOŚCI PAŃSTWA KOŚCIELNEGO,

a co za tym idzie, pełnej swobody w obradach Conclave, staje się szczególnie aktualną. Jak ta sprawa przedstawiała się w latach pontyfikatu Piusa XI, poprzedzających zawarcie układów Lateraneńskich?

„Zaledwie Pius XI udzielił miastu i światu swego pierwszego błogosławieństwa papieskiego — pisze Fr. Taliani — ujrzał się już zmuszony do zajęcia stanowiska wobec kwestii rzymskiej i wyjaśnienia w ogłoszonym równocześnie orędziu, że „z zupełnym zastrzeżeniem co do nienaruszalnych praw Kościoła i Stolicy Świętej, które będzie zgodnie ze swą przysięgą uznawał i bronił, udzielił swego pierwszego błogosławieństwa... w tym szczególnym zamiarze, aby błogosławieństwo to... odnosiło się nie tylko do Rzymu i Włoch, ale do wszystkich narodów i wszystkich ludów, i aby wyjawiło całemu światu

ŻYCZENIE POWROTU OWEGO POKOJU POWSZECHNEGO,

za którym wszyscy tak gorąco tęsknią“.

Pierwsza encyklika do świata katolickiego wyjaśniła wnet owo zasadnicze i wyraźne stanowisko do tego zagadnienia (kwestii rzymskiej), jakie Pius XI, mimo swej gorącej miłości do włoskiej ojczyzny musiał zająć jako głowa Kościoła. **Zarówno boskie pochodzenie i charakter władzy papieskiej, jak i święte prawo społeczności wszystkich chrześcijan żyjących na całej kuli ziemskiej, wymagają, aby ten święty rząd nie wydawał się podległy... żadnej mocy ludzkiej, żadnym prawom, lecz posiadał w zupełności własną moc i własne prawo i publicznie to okazywał“...** Tak pisał Pius XI. I nadszedł czas, kiedy ta kwestia została rozwiązana.

Papież uznany został jako rzeczywisty suweren na własnym, wolnym obszarze państwowym.

W związku z tą kwestią rzymską autor wspomnianej monografii o kardynale Gasparrim odsłania rąbek tajemnicy. Mianowicie, okazuje się, że **Mussolini był inicjatorem w tej sprawie, że „Mussolini polecił wyrazić Ojcu św. swoje najgorętsze życzenie rozwiązania kwestii rzymskiej“.** Stało się to już w r. 1927.

Po zasięgnięciu opinii kardynałów odpowiedział Pius XI zwierzchnikowi rządu włoskiego, że wyraża swą zgodę na prywatne i poufne konferencje, dodał jednak, że równocześnie z nimi iść mają przygotowania do zawarcia konkordatu między Kościołem a państwem włoskim. Do życzenia papieża przychylono się z przeciwnej strony w jak najserdeczniejszy sposób. Przeszło dwieście sesyj doprowadziło wreszcie tak daleko, że w grudniu 1928 r. można było już wkroczyć w ostatnie stadium: **pertraktacje otrzymały charakter oficjalny.**

Rząd włoski zrozumiał, że „konieczności natury religijnej zmuszają do tego, aby papież znalazł się w położeniu wolności i niezawisłości nie tylko rzeczywistej, ale też jawnej dla wszystkich wierzących całego świata“.

Zrozumiano to, o czym już blisko sto lat temu mówił słynny **Adolf Thiers**, znakomity mąż stanu i późniejszy prezydent Rzeczypospolitej Francuskiej. Otóż Thiers na posiedzeniu zgromadzenia narodowego dnia 13 października 1849 r. w następujących słowach dowodził potrzeby niezawisłości Państwa Kościelnego: **„Bez władzy papieża rozpadłaby się jedność katolicka, bez tej jedności katolicyzm musiałby się rozdrobić na sekty, i świat moralny i tak już mocno zachwiany, uległby zupełnej ruinie...**

Dla papiestwa nie ma innego sposobu niezależności, jeno władza najwyższa, suwerenna i jest to wspólny interes wszystkich narodów, interes tak wielkiej wagi, że przed nim muszą zamilknąć wszelkie partykularne interesy jakiego bądź narodu“ (Thiers: Hist. du consulat. t. III).

Pierwsze kroki nowego Papieża

W uzupełnieniu podanych wczoraj przez nas szczegółów z wielkich wydarzeń w Watykanie dodać należy jeszcze następujące:

Entuzjazm kilkudziesięciotysięcznego tłumu zgromadzonego na placu przed bazyliką św. Piotra nie miał granic, gdy kard. Caccia Dominioni obwieścił fakt wyboru Papieża i nazwisko Elekta.

Zaintonowano pieśń chrześcijaństwa: „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat“, a następnie „Te Deum“.

Po kilku minutach rozległy się fanfary, obwieszczające, że orszak papieski zbliża się do balkonu bazyliki św. Piotra. Na przodzie niesiono krzyż papieski, po czym postępowali kardynałowie w otoczeniu gwardii szlacheckiej, a

następnie ukazał się nowy Papież.

Zgięły się kolana, pochyliły się głowy, gdy Papież udzielał błogosławieństwa „miastu i światu“. — Wśród wielkiej ciszy rozległ się dźwięczny i donośny głos Ojca św., rozpoczynającego błogosławieństwo, „Sit nomen Domini benedictum... Adiutorium nostrum in nomine Domini... Benedicat vos omnipotens Deus Pater et Filius et Spiritus Sanctus“. Lud zgromadzony odpowiedział wielotysięcznym „Amen“.

Na cześć Papieża rozległy się entuzjastyczne i niemilknące okrzyki „Evviva Papa“. Wzruszony Ojciec św. kilkakrotnie wznosił ręce, dziękował i błogosławił.

W sam dzień urodzin

Pius XII urodził się w d. 2. III. 1876. Papieżem został wybrany w d. 2. III. 1939. Więc w sam dzień swoich urodzin.

Sekretarz stanu Piusa XII

Kto będzie sekretarzem stanu Piusa XII? Oto pytanie ważne... Najczęściej wymienia się nazwisko kard. Maglione. Kardynał Maglione urodził się w r. 1877. Na kapłana wyświęcony w r. 1901. — W czasie wojny był specjalnym wysłannikiem Papieża Benedykta XV w Bernie szwajcarskim. W r. 1920 zamianowany Nuncjuszem w Szwajcarii. W r. 1926 Nuncjuszem w Paryżu W r. 1935 kardynałem, a wkrótce prefektem bardzo ważnej kongregacji S. Concilii (Soboru).

Mówi się także o kard. Marmaggi i Pellegrinettim, jako przyszłych sekretarzach stanu.

—oOo—

Berlin zaniepokojony wyborem

„I. K. C.“ w depeszy swego berlińskiego korespondenta donosi, że wybór kard. Pacelliego na Papieża wywołał w politycznych kołach Berlina „wrażenie piorunujące“. Znane są bowiem serdeczne stosunki, które Nuncjusza Pacelliego łączyły z katolikami niemieckimi, zwłaszcza ze znanym przywódcą centrum, ks. Kaasem (dziś kanonikiem bazyliki św. Piotra w Rzymie — przyp. „Gł. N.“), a jeszcze niedawno „Angriff“ i „Völk. Beobachter“ obciążały kard. Pacelliego „winą“ za wszystkie decyzje Piusa XI w sprawie III Rzeszy.

—oOo—

Niemieckie brednie o „świeckim papieżu“

Nieoczekiwany w pierwszym dniu Conclave wybór Ojca św. zaskoczył berlińskie koła polityczne. Osoba kard. Pacellego jest w Niemczech dobrze znana, gdyż całą karierę swoją, która zaskarbiła obecnemu Ojcu św. miano największego dyplomaty watykańskiego i nazwę „czołowego przedstawiciela Kościoła wojującego“, odbył obecny Papież na stanowisku nuncjusza na terenie Niemiec.

Berlińskie koła polityczne wyrażają swoje zdziwienie, iż wybrano Papieżem dotychczasowego watykańskiego sekretarza stanu, gdyż **dzieje się to po raz pierwszy od 300 lat.** Fakt ten w ocenie kół tutejszych oznacza przedłużenie dotychczasowego pontyfikatu przez najbardziej zaufanego współpracownika Piusa XI, na co wskazuje choćby przybranie imienia Piusa XII. **Szybką zaś zgodę św. Kolegium na osobę kard. Pacelliego określa się w berlińskich kołach politycznych po prostu, jako demonstrację.** W tarciach pomiędzy kierunkiem świeckim a duchowym zwyciężył kierunek „świecki“ — jak oświadczają. Wybrano Papieża nie duchownego pasterza, lecz „największego polityka i dyplomatę“, jakim rozporządzał Watykan.

Nie trudno wobec tego przepowiedzieć oficjalnej reakcji niemieckich kół miarodajnych na wybór Ojca św., zwłaszcza, jeśli się weźmie pod uwagę, że jeszcze parę dni temu, **właśnie osoba kard. Pacelliego była przedmiotem najbardziej nieprzychylnych komentarzy ze strony partyjnej. Oświadczano wręcz, że na wybór kard. Pacelliego nie mogłyby się zgodzić w żadnym wypadku Włochy faszystowskie.** Dziś mówią już w Berlinie, że włoskie czynniki rządowe powitały wybór Ojca św. z wyraźnym zadowoleniem i przypomina się, że zmarły brat obecnego Papieża pośredniczył w rokowaniach laterańskich pomiędzy Watykanem a Mussolinim.

Koła zbliżone do rządu nawołują jednak, by głosom prasy partyjnej, wyrażonym jeszcze przed rozpoczęciem Conclave, obecnie po wyborze Papieża nie przypisywać większej wagi.

Wrażenie w Paryżu

Wyniki Conclave zostały przyjęte w Paryżu z zadowoleniem, tym bardziej, że spodziewano się, iż obrady Conclave potrwają dłużej i że wybór nowego papieża dojdzie do skutku nie wcześniej aż w sobotę. **Kardynał Pacelli, który w roku 1936 był legatem papieskim na uroczystościach w Lourdes znany jest szerokim kołom społeczeństwa francuskiego i otaczany od dawna sympatią i czcią.** Dzienniki paryskie na wiadomość o pozytywnym wyniku Conclave, wydały dodatki nadzwyczajne rozchwytywane na ulicach Paryża.

Radość w Hiszpanii narodowej

Burgos, 3 marca (PAT). Wiadomość o wyborze kardynała Pacelli na Stolicę Apostolską została przyjęta w tutejszych kołach oficjalnych z żywym zadowoleniem. Podkreślają tu, że kardynał Pacelli jeszcze w charakterze kardynała Sekretarza Stanu przeprowadził sprawę oficjalnego uznania przez Stolicę Apostolską rządu narodowego w Burgos. Podkreślają tu, że nowy Papież będzie wiernym kontynuatorem myśli Piusa XI-go, który wielokrotnie przy różnych okazjach określał Hiszpanię „delectissima nobis“.

W kołach dyplomatycznych mówiono wczoraj wieczorem, że dzień 2 marca przyniósł dwa radosne wydarzenia: elekcję Piusa XII-go i mianowanie marszałka Petain ambasadorem w Burgos.

Życzenia króla włoskiego

Król i cesarz włoski wysłał do nowobranego Papieża depeszę treści następującej: **„W tym uroczystym dniu królowa i ja jesteśmy szczęśliwi, mogąc przesłać Waszej Świątobliwości nasze najżywsze powinszowania i życzenia niezmiennej pomyślności dla Waszej Świątobliwości“.**

Hołd Mussoliniego

Mussolini wystosował depeszę następującej treści do nowoobranego Ojca Świętego Piusa XII: „Naród włoski przyłącza się do radości całego świata katolickiego z powodu wyboru Waszej Świątobliwości. Proszę Waszą Świątobliwość o przyjęcie wyrazów najgłębszej czci od rządu faszystowskiego i ode mnie osobiście“.

Koronacja w dniu 12 b. m.

Citta del Vaticano, 3 marca (PAT). Wbrew przewidywaniom, że Conclave zostanie otwarte dopiero dziś, Papież Pius XII-ty zarządził otwarcie wrót Conclave we czwartek późnym wieczorem. Otwarcia wrót Conclave dokonał marszałek wraz z gubernatorem Conclave, po czym kardynałowie i conclaviści opuścili mury Watykanu.

Papież Pius XII-ty po błogosławieństwie, udzielonym z balkonu, powrócił do kaplicy Sykstyńskiej, przywdział ponownie szaty pontyfikalne i dłuższy czas spędził na modlitwie. Następnie Papież zasiadł na tronie, przyjmując drugą adorację Kardynałów. Po zakończonej ceremonii Pius XII-ty udał się do sali bocznej, gdzie po zdjęciu szat pontyfikalnych przywdział płaszcz i pelerynę, udając się do apartamentów, które zajmował jeszcze jako kardynał sekretarz stanu.

Ustalono, że uroczystość koronacji Ojca Świętego Piusa XII-go odbędzie się w niedzielę, dnia 12 b. m

—ooo—

Homagium kardynałów

Gdy większość głosów Świętego Kolegium padła na kardynała Pacelli, sekretarz Conclave przygotowywał oficjalny akt elekcji i przyjęcia tronu papieskiego. Nowowybrany papież w asyście swych conclawistów przeszedł do niewielkiej sali bocznej, w której od początku Conclave złożone były, przygotowane zawczasu, papieskie szaty pontyfikalne. Nowoobrany papież zdjął swe szaty kardynalskie i nałożył białą sutannę. Pierwszy diakon nałożył na ramiona papieża pelerynę czerwoną, haftowaną złotem i obramowaną gronostajami. Papież, przybrany już w szaty pontyfikalne przeszedł do kaplicy Sykstyńskiej i zasiadł na fotelu u stóp głównego ołtarza. W tej chwili rozpoczęło się homagium kardynałów przed nowym Ojcem Świętym. Kardynałowie postępowali w porządku starszeństwa. Każdy z nich przyklękał przed Papieżem, całując jego stopę, następnie dłoń. Gdy wszyscy kardynałowie złożyli mu hołd, Papież pobłogosławił zebranych w kaplicy od ołtarza.

Kto głosował na kard. Pacelliego?

Nie oczywiście nie wiemy i nie będziemy wiedzieli, jak głosowali kardynałowie przy wyborze nowego Papieża. Ale warto zanotować pewne szczegóły. „Temps“ m. in. w przeddzień wyborów doniósł, że kard. Pacelli ma za sobą „prawie wszystkich“ kardynałów nie-Włochów, a nad to znaczną część kardynałów włoskich, głównie kurialnych. Ci — według „Temps“ — są kad. Pacellimu szczególnie wdzięczni za to, że nie ogłosił przemówienia, które Pius XI przygotował tuż przed swoją śmiercią na dzień 11. II., rocznicę traktatów laterańskich. Przemówienie było podobno zredagowane w bardzo stanowczej formie tak, że mogło stworzyć „trudności“ z rządem faszystowskim.

Jeśli to prawda, to ten wypadek świadczyłby o linii postępowania Piusa XII bardzo dobitnie; będzie ją wykreślała stanowczość w połączeniu z łagodnością.

Życzenia Zarządcy Archidiecezji Warszawskiej

Natychmiast po otrzymaniu wiadomości o powołaniu na Stolicę Piotrową Papieża Piusa XII, Ks. Arcybiskup Stanisław Gall zarządca Archidiecezji Warszawskiej udał się w towarzystwie członków Kapituły Metropolitalnej do Nuncjatury Apostolskiej, gdzie na ręce Ks. Nuncjusza Cortesiego złożył serdeczne życzenia i wyraził radość z racji tak rychłego i szczęśliwego wyboru Ojca św.

Na wiadomość o wyborze nowego Papieża z rozporządzenia Ks. Arcybiskupa Galla w świątyniach warszawskich bito przez pół godziny w dzwony.

Ks. Biskup Polowy Józef Gawlina natychmiast po wyborze nowego Papieża złożył na ręce Ks. Nuncjusza gratulacje.

„Triumfy“ polityki p. min. Becka

„Warsz. Dziennik Nar.“ zajmuje się znaną mową gen. Skwarczyńskiego na radzie naczelnej O. Z. N.

„Punktem wyjścia — pisze — dla szefa O. Z. N. jest stwierdzenie „sukcesów“ i „triumfu“ polityki zagranicznej polskiej w r. 1938. Zapewne, można zapisać na dobro tej polityki odzyskanie części Śląska Cieszyńskiego, lecz jednocześnie trzeba zapisać na straty przegranie sprawy nowego układu stosunków politycznych w Europie wschodniej. Urzędowa polityka polska uważała za główny punkt w tym nowym układzie wspólną granicę polsko-węgierską. Możnaby nad tym dyskutować, czy było to wystarczającą rekompensatą za to, że Niemcy zdobyły bastion czechosłowacki; pomijamy to jednak dzisiaj, wystarczy stwierdzić, że polityka polska nie osiągnęła w r. 1938 tych obiektów, które sama sobie postawiła jako cel.

Nie należy przeto, jeśli się chce brać odpowiedzialność za tę politykę i jest się dla niej życzliwie usposobionym, powracać do tych spraw. To, co zrobił p. gen. Skwarczyński, jest typową „niedźwiedzią przysługą“ wobec kierownictwa polskiej polityki zagranicznej“.

Nie przeceniać wspólnoty polsko-włoskiej!

„Gazeta Polska“ komentując komunikat wydany po wizycie min. Ciano, m. in. pisze:

„Są regiony, gdzie żywotne interesy Polski i Włoch są wspólne i równoległe .Są także przestrzenie inne, gdzie te interesy się nie pokrywają choć ze sobą nie rywalizują. Obie strony to znakomicie rozumieją. Poinformowawszy się nawzajem o swoich stanowiskach i zamierzeniach, zabezpieczają się z góry i nawzajem przed osłabieniem w pewnych ewentualnościach panującego między nimi zaufania“.

Przez oszczędność do dozbrojenia

Urzędnicza „Jedność“ omawia zależność dozbrojenia państwa od celowych oszczędności.

„Nadeszła — pisze — chwila, w której każdy ma zdać egzamin swej gotowości do ofiar. Nadeszła chwila, w której nie można sobie pozwolić ani na idące w grube tysiące pensje dyrektorskie, ani na nadmierne dodatki funkcyjne, ani na luksusy balonów stratosferycznych, ani na „fisy“, ani na żadne milionowe wydatki. To trzeba mocno i twardo powiedzieć.

Jeżeli szaremu człowiekowi każe się żyć z całą rodziną za 100, 200 czy 300 zł, i mówi mu się: „trudno bracie, na poprawę bytu nie nadszedł czas, bo musimy się zbroić“, to w takiej chwili nie wolno tolerować żadnych dysproporcyj, żadnych przerostów, żadnych nadmiernych dodatków funkcyjnych, ani żadnych luksusowych pensyj, bo to drażni i deprawuje, a zwłaszcza tych, którzy uginają się, jeśli wprost nie padają pod nadmiarem ciężarów. W takich czasach nakazem chwili jest oszczędność posunięta do maksimum, czemu przykład muszą dać ci przede wszystkim, którzy przodują społeczeństwu“.

Przegląd prasy

Kto napadł na młodzież ludową we Lwowie?

W ub. wtorek, 28 lutego w czasie odczytu dr Szczotki, asystenta U. J., urządzonego przez młodzież ludową na uniwersytecie lwowskim „wpadła na salę bojówka młodzieży akademickiej i napadła uczestników bez żadnej przyczyny, nie oszczędzając nawet sędziwego i zasłużonego uczonego, prof. Fr. Bujaka. Sprawa jest w toku dochodzeń... Mówiono i pisano, że napadu dokonała młodzież ze Stron. Narodowego, czy Wszechpolska. Nie chcemy wierzyć, by to była prawda. Takie chuligaństwo nie licuje z wzniosłymi zasadami, które ta młodzież głosi. Ale w interesie dobrego imienia Młodzieży Wszechpolskiej leży, by się odcięła w sposób zdecydowany od tego napadu i jego sprawców. Na razie tego brak. „Słowo Narodowe“ pisze:

„Odpowiedzialne koła młodzieży, odgradzając się od tego rodzaju wystąpień, przestrzegają równocześnie młodzież przeciw wszelkim „inicjatywom“ elementów, które nachodzą młodzież z zewnątrz i nie mają na celu ani dobra sprawy narodowej, ani interesów wyższych uczelni i samej młodzieży“.

Potępienie napadu przez Senat U. J. K.

W tym samym piśmie zabiera głos prof. Stan. Głąbiński i potępiwszy napad, pisze:

„Postępek tego rodzaju mógł być dokonany tylko przez sprawców wrogich Obozowi Narodowemu, którym być może, dała się zbałamucić garstka luźnych, młodych ludzi, pozostających bez ideowego kierownictwa. — Wszystkie okoliczności bowiem wskazują na to, że ów napad został ukartowany i wykonany na rzecz akcji przeciw samorządowi uniwersyteckiemu, aby korzystać z gorącej chwili i przedstawić ad oculus powolanym czynnikom, że potwarze i napaści zwrócone przeciw organizacjom młodzieży narodowej i przeciw władzom akademickim nie są bez podstawy.

Tej zaś młodzieży narodowej, która nie należy do organizacji, radzę w imię interesu narodowego, aby unikała styczności z niepewnymi elementami, które pod jej firmą chciałyby realizować swe własne może nikczemne, zbrodnicze cele“.

W prasie lwowskiej czytamy nadto, że we czwartek

„została przyjęta przez prorektora U. J. K. ks. prof. Stacha delegacja młodzieży, która imieniem Czytelni Akademickiej i ogółu Polskiej Młodzieży Akademickiej wyraziła ubolewanie z powodu naruszenia spokoju na uczelni, zaszłego we wtorek 28. II. na odczycie dra Szczotki. W skład delegacji wchodzili również przedstawiciele Akademickiego Związku Katolickiego“.

W tej samej prasie również czytamy.

„Senat Akademicki Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na posiedzeniu z dnia 1 marca 1939 r. rozważywszy przebieg zajścia, które rozegrało się w murach Uniwersytetu dnia 28 lutego br. wieczorem przed odczytem Dr Szczotki o „Lwowskich ślubach Jana Kazimierza“, z głębokim oburzeniem potępił jednomyślnie tego rodzaju brutalne metody rozgrywek politycznych i krwawe akty gwałtu.

Postępowanie takie urąga zasadom etyki chrześcijańskiej oraz kultury Narodu polskiego i uniemożliwia normalną pracę Uniwersytetowi J. K. we Lwowie, działającemu w wyjątkowych warunkach.

Senat Akademicki stwierdza, że powtarzanie się podobnych zajść, może doprowadzić do zamknięcia Uniwersytetu J. K. i ograniczenia przywilejów, przysługujących szkołom akademickim“.

P. Piłsudska nie popiera „Służby Młodych O. Z. N.“

Odbyło się posiedzenie żeńskiego „Fidacu“ pod przewodnictwem p. Aleks. Piłsudskiej. Krytykowano na nim bardzo ostro „Służbę Młodych O. Z. N.“ p. maj. Galinata. Postanowiono poruszyć tę sprawę na radzie naczelnej O. Z. N.

„Wobec tego — donosi „Wieczór Warsz.“ — na posiedzeniu rady naczelnej Ozonu dwie przedstawicielki organizacyj kobiecych posłanka Kudelska i p. Maria Matuszewska, poparte przez mecenasa Franciszka Paschalskiego, zaatakowały działalność kierownictwa młodego Ozonu w osobie mjr. Galinata.

Większość rady naczelnej wraz z szefem Ozonu gen. Skwarczyńskim stanęła w obronie mjr. Galinata. Wobec tego posłanka Kudelska zgłosiła wystąpienie z Ozonu“.

Kielce

WŁADZE P. C. K. W WOLBROMIU. Pod przewodnictwem p. B. Minnickiego, odbyło się walne zebranie oddziału P. C. K. w Wolbromiu — fabryka. Do zarządu ponownie wybrani zostali p. p. B. Minnicki — prezes, inż. A. Paraszczak — zastępca. St. Walczakowa — sekretarz i St. Kuźniak — skarbnik.

Z PRZEMYSŁU GARBARSKIEGO W RADOMSKIEM. Przed Radomiem, ośrodkiem garbarstwa polskiego, stanęły teraz olbrzymie możliwości eksportowe w związku z ratyfikowaniem układu handlowego między Polską a Sowietami. Radomski przemysł garbarski przed wojną nastawiony był na eksport do Rosji, który się następnie urwał. Obecnie ma on możność podniesienia się z upadku.

400 OSÓB PRZESZKOLONYCH W O. P. L. G. W OLKUSZU. W Olkuszu zakończony został kurs dla komendantów O. P. L. G. bloków obiektów zastrzeżonych, przeprowadzony przez rejonowego instruktora L. O. P. P. p. Ostrowskiego z Będzina. — Zakończono również kurs O. P. L. ratowniczo-sanitarny, prowadzony przez instruktora P. C. K. p. Juszczyka z Olkusza. Dotychczas przeszkolonych zostało na terenie Olkusza przeszło 400 osób.

AUDYCJE MUZYCZNE W OLKUSZU. Organizowane przez Międzyszkolną Komisję Porozumiewawczą w Olkuszu w wykonaniu Krakowskiego Stowarzyszenia Młodych Muzyków, cieszą się coraz większą frekwencją wśród młodzieży szkolnej i sfer rodzicielskich. Audycje, poprzedzane ciekawymi prelekcjami, poświęcone są twórczości najwybitniejszych muzyków, zarówno naszych, jak i obcych.

ZMIANY W SĄDOWNICTWIE W OLKUSKIEM. Na miejsce przeniesionego w stan spoczynku p. Michalskiego, kierownikiem Sądu Grodzkiego został mianowany sędzia Michalczyk z Chmielnika.

Wiadomości sportowe

Drugi dzień mistrzostw hokejowych Polski

W drugim dniu finałowych rozgrywek hokejowych o mistrzostwo Polski odbyły się trzy mecze. W pierwszym spotkaniu lwowscy **Czarni pokonali ŁKS 5:1** (3:0, 2:1, 0:0). Lwowska drużyna wygrała zasłużenie i reprezentowała się o klasę lepiej niż na meczu z Warszawianką. Bramki zdobyli bracia Jasińscy po 2 i Stupnicki 1. Dla ŁKS Koszewski.

Drugi mecz **Dąb—Polonia** przyniósł wysokie zwycięstwo 5:1 (3:0, 2:0, 0:1), drużynie Dębu. Bramki zdobyli Ursoń 2, Burda 2 oraz Piechota.

W ostatnim meczu **Warszawianka wygrała z wileńskim Ogniskiem 4:2** (1:1, 1:1, 2:0). Bramki zdobyli Zapotoczny, Staniszewski, Majkowski i Przedpelski dla Warszawianki, Zubr oraz Godlewski II. dla Ogniska.

Mistrzostwa Polski w koszykówce kobiecej

W dniu dzisiejszym rozpoczęły się w Krakowie zawody finałowe w koszykówce pań o mistrzostwo Polski. W zawodach tych biorą udział: zeszłoroczny mistrz Polski A. Z. S. (Warszawa), oraz Polonia (W-wa) — I. K. P. (Łódź), A. Z. S. (Lwów) i Makkabi (Kraków). Zawody te trwać będą przez piątek, sobotę i niedzielę. Wszystkie spotkania odbywają się na hali Ośrodka WF, przy ul. Zwierzynieckiej. Zawody w sobotę o godzinie 9 i 19, w niedzielę o godzinie 9 przedpołudniem oraz o g. 18 zakończenie.

ODRABIANIE ZALEGŁOŚCI W LIDZE KRAK.

(t) Ponieważ w rundzie jesiennej nie zostały rozegrane wszystkie spotkania piłkarskie o mistrzostwo Ligi krak., KOZPN wyznaczył kilka terminów, przed mającymi się rozpocząć 26. III. b. r. rozgrywkami rundy wiosennej, na rozegranie tych zaległych spotkań. Na najbliższą niedzielę 5. III. zostały wyznaczone: **Olsza—Garbarnia Ib, ZS Chełmek—Makkabi oraz Korona—Tarnovia.** Ze spotkań tych nie odbędzie się ostatnie, które zostało przesunięte na dzień 19 bm.

Z dwóch pozostałych spotkań na układ tabeli będzie miał wpływ jedynie wynik meczu **ZS Chełmek—Makkabi**, który odbędzie się w Chełmku. Będzie on miał znaczenie wielkie przede wszystkiem dla drużyny ZS Chełmka, która znajduje się tak nisko w tabeli. Do tego spotkania ZS Chełmek wystąpi w składzie podobno rewelacyjnym, gdyż zagra już większość zawodników „zawieszonych“ w jesieni, a prócz tego szereg nowych, ostatnio pozyskanych.

Porażki naszych tenisistów na Riwierze. W drugiej rundzie międzynar. turnieju tenisowego w Monte Carlo Baworowski przegrał w spotkaniu z Hechtem 5:7, 6:3, 0:6. Tłoczyńskiego pokonał Nowozelandczyk Malfroy 3:6, 6:4, 6:3.

Radio

„KRAKOWSKI PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE“. W najbliższą niedzielę, tj. dnia 5 marca br. rozgłośnia krakowska po raz pierwszy nadaje publiczny podwieczorek przy mikrofonie z urozmaiconym programem, w którym udział wezmą: orkiestra pod dyr. A. Hermana, trio akordeonistów, duet harmonijkowy oraz soliści: I. Orska, P. Kruszewski i Fr. Bieniek. Humor krakowski oczywiście reprezentować będzie Leon Wyrwicz. Podwieczorek odbędzie się w wielkiej sali Kasy oficerskiego, przy ul. Zyblikiewicza; wstęp od osoby zł 1.— przeznaczony na cele społeczne Rodziny Wojskowej. Początek podwieczorku dla publiczności o godz. 17.00.

Programy stacyj radiowych

NIEDZIELA, 5 MARCA.

Warszawa i program ogólnopolski: godz.: 7.15 Pieśń poranna; 7.20 Koncert poranny w wykonaniu Ork. Marynarki Wojennej; 8.00 Dziennik poranny; 8.15 Audycja dla wsi; 9.15 Transm nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie; 10.30 Mzyka z płyt; 11.45 Przegląd wydawnictw; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Poranek symfoniczny z Katowic; 13.00 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego; 13.05 Przegląd kulturalny; 13.15 Muzyka obiadowa; 14.40 Audycja dla dzieci; 15.00 Audycja dla wsi; 16.30 Koncert fortepianowy; 17.00 „Jak pracuje teatr w Wilnie“; 17.30 Podwieczorek przy mikrofonie; 19.30 „Wybór“ — opowiadanie Jana Miernowskiego; 19.50 Koncert z płyt; 20.15 Audycje informacyjne: Wiadomości sportowe, Przegląd polityczny, Dziennik wieczorny, Wiadomości meteorol., Tygodnik dźwiękowy, Nasz program na jutro; 21.20 Muzyka lekka; 21.50 „Ballada o sześciu kucharkach“ z Wilna; 22.20 Muzyka taneczna; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.05 Wiadomości z Polski w języku angielskim; 23.15 Muzyka taneczna z płyt.

Kraków, godz.: 8.45 Pogadanka dla rolników; 8.55 Muzyka z płyt; 9.05 Rozmowy z rolnikami; 10.30 Muzyka z płyt; 13.05 „Kultura i sztuka“; 14.40 Wyjątek z powieści; 14.55 Polskie pieśni chóralne; 15.20 Gawęda: „Figle góralskie“; 19.30: Koncert wieczorny; 20.10 Lokalne wiadomości sportowe; 23.05 Zakończenie audycji.

Lwów, godz.: 8.45 Poranek rolnika; 10.30 Muzyka z płyt; 13.05 „W kraju lat dziecinnych Mikołaja Reja“; 14.40 Audycja dla dzieci; 15.00 „Lwowska Wartą“; 15.25 „Złota Księga Gmin“; 19.30 Program na jutro; 19.35 „Gospoda pod Lwem“; 22.10 Wiadomości sportowe lokalne; 23.05 Zakończenie audycji.

Katowice, godz.: 6.15 „Surmy śląskie“; 6.25 Program na dziś; 6.30 Muzyka poranna; 7.10 Pogadanka ogrodnicza; 8.45 „Płodozmian w warzywnictwie“; 8.55 W takt marsza (płyty); 9.05 Jak wygląda u nas pomoc zimowa; 10.30 Muzyka z płyt z Warszawy; 13.05 Przegląd kulturalny; 14.40 Co słychać na Śląsku; 14.50 Popołudnie śląskiego rolnika; 19.30 Audycja regionalna w opracowaniu S. Ligonia; 20.10 Wiadomości sportowe; 23.05 Zakończenie programu.

Program stacyj zagranicznych, godz.: 15.00 **Florencja.** „Adriana Lecouvreur“ — opera. — 17.00 **Mediolan.** Koncert Berlińskiej Akademii Śpiewaczej. — 18.15 **Paris PTT.** Koncert symfoniczny. — 19.35 **Londyn Reg.** Niedzielny koncert wieczorny. — 20.10 **Hamburg.** „Sprzedana narzeczona“ — opera. 20.15 **Monachium.** „Eugeniusz Onegin“ — opera. 21.00 **Bruksela franc.** Koncert symfoniczny.

Finansowanie akcji inwestycyjnej ma swoje granice

W czasie dyskusji nad planem inwestycyjnym, która odbyła się w czwartek, zabrał również głos wicepremier Kwiatkowski. Stwierdził on przede wszystkim, że charakter naszych braków i naszych potrzeb wskazuje, **że zła nie pokonamy ani na drodze zmonopolizowanej inicjatywy państwowej, choćby nawet była ona trwale w najlepszym gatunku, gdyż na tej drodze nie przetworzymy milionów jednostek gospodarczo i ekonomicznie pasywnych na jednostki aktywne. Ani też na drodze**

doktrynalnego liberalizmu,

gdyż przeminął czas, w którym stopniowo, wedle prawa do maksymalnego zysku i w sposób nieskoordynowany, miałyby narastać urządzenia ogólno-gospodarcze, zabezpieczające nie tylko dalszy rozwój gospodarstwa prywatnego, ale i zdolność egzystencji państwa.

Wicepremier Kwiatkowski uważa, że celem zasadniczym jest włączenie Polski do gospodarczych prądów i dynamiki gospodarczej w skali międzynarodowej. Jest przekonany, że kraj nasz ze względu na swoje położenie odegra kiedyś wybitną rolę w zakresie międzynarodowego pośrednictwa handlowego. Zaleca następnie jak największą ostrożność w finansowaniu akcji inwestycyjnej, aby nie przekroczyć naszych możliwości finansowych w tym zakresie. Następnie wypowiedział się za następującymi zasadami:

1) Polityka inwestycyjna tylko wtedy może być prowadzona z roku na rok, i z roku na rok rozszerzania, jeżeli w wysiłku finansowym nie przekroczymy granicy, po której przejściu malejąca siła nabywcza rynku wewnętrznego automatycznie hamować będzie procesy inwestycyjne w latach następnych.

2) Dla osiągnięcia stałego wzrostu dochodu społecznego jako podstawy możliwości podnoszenia z roku na rok plafonu wydatków i dokonań inwestycyjnych, niezbędne jest utrzymanie pewnej proporcji

między wydatkami na inwestycje rentowne bezpośrednio i rentowne pośrednio,

na inwestycje związane ze wsią i inwestycje związane z miastem, na rozbudowę fabryk produkujących dobra wytwórcze i dobra spożycia — oraz na inwestycje wzmagające obrót gospodarczy.

3) W zakresie kredytu i drenażu rynku pieniężnego konieczne jest zachowanie pewnej proporcji między zużyciem pieniądza typowo długoterminowego, a zużyciem środków krótkoterminowych i obrotowych, pomiędzy kredytem zaobsorbowanym przez instytucje publiczne i prywatne jednostki gospodarcze, pomiędzy kredytem zużytym na cele inwestycyj podstawowych, a kredytem zużytym w gospodarstwie prywatnym na inwestycje szczegółowe lub na cele — konsumcyjne.

Po przemówieniu referenta pos. Sowińskiego, projekt ustawy inwestycyjnej przyjęła w pierwszym i drugim czytaniu jednomyślnie.

——oOo——

Działalność P. K. O. w r. 1938

Przeglądając nadesłane nam Sprawozdanie PKO z działalności w r. 1938 stwierdzamy dalszy, wspaniały rozwój tej potężnej instytucji. W sprawozdaniu powyższym znajdujemy odpowiedź na pytanie: „Co PKO robi z powierzonymi jej kapitałami?“ Trudno na łamach naszego pisma wyjaśnić to obszernie. Wystarczy jednak podać kilka cyfr, z których każda ma swą wymowę.

W roku ubiegłym PKO sfinansowała m. in. budownictwo miejskie i wiejskie kwotą zł. 35,092.000, melioracje rolne i komasacje zł. 9,398.000, inwestycje komunikacyjne zł. 12,098.000, inwestycje samorządowe zł. 6, 958.000. Suma udzielonych przez PKO kredytów długoterminowych wyniosła w r. 1938 zł. 915.000.000.—.

Z zysku bilansowego PKO przeznaczyła tytułem subwencji na cele społeczne zł. 520.000.— na Pomoc Zimową zł. 100.000 oraz na rzecz funduszu Kas Kredytu Bezprocentowego Zł. 100.000.

Premiowanie książeczek oszczęd.

Dnia 27 lutego 1939 r. odbyło się w P. K. O. piąte publiczne premiowanie książeczek oszczędnościowych premiowanych serii V grupy „B“. W premiowaniu **brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 31 stycznia 1939 r.**

Premie po zł 500 padły na nr nr: 633.042, 656.439, 658.410, 658995, 663.289, 664.346, 682.847, 694.998.

Premie po zł 250 padły na nr nr: 602.038, 603.173, 611.841, 613.867, 622.928, 628.535, 632.774, 636.251, 641.199, 645.109, 648.078, 649.434, 649.790, 650.874, 651.777, 652.169, 659.732, 662.851, 669.541, 670.625, 671.803, 672.282, 674.437, 674.496, 676.036, 676.194, 680.426, 684.401, 685.479, 687.774, 694.319, 696.908, 698.540, 698.754, 699.229; poza tym padło szereg premii po 100 i po 50 zł.

Ogółem padło 517 premij na sumę zł 42.950. O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii V jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii, książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach pod warunkiem regularnego opłacania dalszych składek.

Od Administracji

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Ruch wydawniczy

„PORADNIK PRZEDSIĘBIORCY“, Rok VII, Nr 5, str. 65—80. Poznań, Fr. Ratajczaka 16. Wychodzi 2 razy w miesiącu. Prenumerata kwartalna 6 zł.

Zawiera szereg artykułów, m. in. z zakresu **Skarbowości** (Ulgi dla nabywców pojazdów mechanicznych w praktyce, nowe rozporządzenia o scalonym podatku obrotowym). **Reglamentacji dewizowej, Spraw socjalnych** (Kto jest chałupnikiem) **Komunikacji, Handlu zagranicznego** (Jakie dokumenty są używane przy eksporcie) **Administracji przemysłowej, Prawa oraz Poradnik Bibliograficzny.**

——oOo——

Kalendarzyk katolicki

SOBOTA 4 MARCA. Św. Kazimierza króla polskiego. Św. Kazimierz był synem króla Kazimierza Jagiellończyka i Elżbiety Rakuskiej. Zmarł w roku 1484. Grób jego znajduje się w bazylice w Wilnie. Wschód słońca o godz. 6.18, zachód o godz. 17.18. Długość dnia 11 godzin.

—oOo—

Kronika krakowska

ODZNACZENIE WOJEWODY. Wojewoda krakowski dr Tymiński został odznaczony wielkim krzyżem orderu Korony Włoskiej.

NOWY ZARZĄD CHRZEŚCIJAŃSKIEGO FRONTU GOSPODARCZEGO. W ubiegłą niedzielę odbyło się w krakowskim Kole Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego Walne Zebranie. Wybrany został nowy Zarząd z prezesem inż. Janem Krudyszem na czele. Ustępującemu długoletniemu prezesowi p. Feliksowi Przyjemskiemu uchwalono nadać godność dożywotniego prezesa honorowego.

DELEGACJA CH. Z. Z. W URZĘDZIE WOJEWÓDZKIM. W piątek udała się do urzędu wojewódzkiego w Krakowie, delegacja Ch. Z. Z. z ks. sen. Machayem i przewodniczącym Rady Międzyzwiązkowej Ch. Z. Z. w Krakowie drem Piotrowiczem na czele. Delegację przyjął naczelnik wydz. Muchniewski. Delegacja przedstawiła stosunki, jakie panują na terenie fabryki Piaseckiego, zwracając uwagę na akty terroru socjalistów w stosunku do członków Ch. Z. Z. W końcu delegacja prosiła o wglądnięcie w te sprawy i położenie kresu terrorowi socjalistycznemu. Naczelnik Muchniewski w porozumieniu z wojewodą obiecał rozpatrzyć zarzuty i przywrócić spokój.

SKAZANIE NIESUMIENNEGO KASJERA. Sąd Okręgowy w Krakowie skazał w piątek na osiem miesięcy więzienia Jana Żaka, kasjera Kasy Stefczyka w Raciborowicach, za sprzeniewierzenie kwoty 3.191 zł, której użył na dokończenie domu.

ARESZTOWANIE ŻONY POD ZARZUTEM UDZIAŁU W ZABICIU MĘŻA. We czwartek aresztowano Salomeę Morozową pod zarzutem udziału w zabiciu męża, Bazylego Moroza, zamordowanego dnia 22 października z. r. na ul. Zielnej w Dębnikach.

POŻAR HALI NA ŁODZIE. W piątek zapaliły się śmieci pod podłogą hali na łodzie „Makkabi“ przy ul. Tynieckiej 1. Pożar powstał skutkiem rzucenia niedopałka papierosa. Straż pożar ugasiła.

Komunikaty

KURS POD HASŁEM „ŻYWE SŁOWO W ŻYCIU NAUCZYCIELKI“, organizuje w dniach 7—24 marca Sodalicja Mariańska Nauczycielek. Kurs ten obejmie 12 godzin wykładów i ćwiczeń praktycznych. W ramach kursu mówić będą o technice żywego słowa prof. E. Balicki, o konstrukcji przemówień ks. R. Moskała i ks. P. Turbak. Wykłady ilustrowane będą recytacjami artystki Teatru Miejskiego p. J. Jabłonowskiej. Początek wykładów o godz. 19, sala sodalicyjna przy kościele św. Barbary. Informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia Sekretariat Sodalicyj Mariańskich, Kraków, ul. Sienna 5, m. 12, codziennie od godz. 16—19.

ZWIĄZEK ORGANIZACJI „WOLNOŚĆ“ i uczestników walk o niepodległość w formacjach b. armii austr. Koło b. 13. p. p. zwołuje na niedzielę 5 b. m. na godz. 10 do lokalu przy ul. Mikołajskiej Nr. 6. Nadzwyczajny Walny Zjazd Członków Koła b. 13 p. p.

ZWIEDZANIE MUZEUM CZAPSKICH urządza w niedzielę 5 b. m. o godz. 10 Oddział Młodych przy VI. Kole T. S. L. w Krakowie. Zbiórka przed Muzeum przy ul. J. Piłsudskiego 10. Wstęp 40 gr, członkowie i młodzież szkolna 25 gr.

—oOo—

REPERTUAR TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO

Sobota, 4. III. „Miłość będzie naszym wynalazkiem“.

Niedziela, 5. III. po poł. „Balladyna“; wieczorem „Dlaczego zaraz tragedia?!“

Poniedziałek, 6. III. „Mizatnntrop“.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Serce matki“ (St. Engelówna i M. Cybulski).

APOLLO: „Pani i cowboy“ (Gary Cooper).

DOM ŻOŁNIERZA: Od 25 lutego do 2 marca 1939 roku włącznie: „La Habanera“ Zarah Leander.

L. O. P. P.: „Święty ogień“ i „Czardasz“.

MUZEUM wyświetla w sobotę 4, w niedzielę 5 i w poniedziałek 6 b. m. film polski p. t. „Znachor“.

PROMIEŃ: „4 córki“. W gł. rolach Rosemary Lane, Lola Lane, Puscilla Lane.

SCALA: „Hotel du Nord“ (Annabella).

STELLA: „Halka“ (Lili Zielińska, Wł. Ladis).

SZTUKA: „Nanon“ (Erna Sack).

ŚWIT: „Student z Pragi“.

UCIECHA: „Patrol bohaterów“ (Errol Flyn) oraz dodatek „Życie i śmierć Papieża Piusa XI“.

WANDA: „Chwila pokusy“. W rol. głównych: Joan Crawford, Robert Joung, Margaret Sullavan, Melvyn Douglas.

Kraków po wyborze nowego Papieża

O wyborze nowego Papieża dowiedzieli się krakowianie najpierw za pośrednictwem Polskiego Radia. Wiadomość wywołała olbrzymie wrażenie zarówno ze względu na szybkość wyboru, jak i na osobę nowego Papieża. O godz. 8 wieczór pojawiło się na ulicach Krakowa normalne wydanie „Głosu Narodu“, które natychmiast zostało rozchwytywane. Do późnej nocy dyskutowano w Krakowie na temat dokonanego wyboru.

Natychmiast po obwieszczeniu wyboru Papieża odezwały się w Krakowie wszystkie dzwony kościelne. Również w piątek o godz. 9 rano na zarządzenie Kurii Metropolitalnej po raz drugi odezwały się dzwony krakowskie, z których wybijał się spiżowy dźwięk królewskiego Zygmunta.

W niedzielę o godzinie 10, Ks. Metropolita Sapieha w katedrze na Wawelu odprawi dziękczynną Mszę św. pontyfikalną. Kazanie wygłosi ks. rektor dr Konstanty Michalski.

—oOo—

Depesza ks. Metrop. Sapiehy do Ojca św.

Kraków, 3. III. W dniu dzisiejszym ks. Metropolita Sapieha wysłał do nowoobranego Ojca św. Piusa XII. telegram z wyrazami hołdu, życzeniami i z prośbą o błogosławieństwo dla siebie, duchowieństwa i wiernych diecezji.

—oOo—

Czy Rada Miejska wybierze prezydenta?

Otrzymaliśmy następujące pismo:

Czy wyznaczony przez p. wojewodę termin 15. III. 1939 r. da Krakowowi prezydenta z wyboru?

Choć ugrupowania polityczne w nowej Radzie Miejskiej tak się ułożyły, że żadne nie ma zdecydowanej większości, jednak **Rada w 80 proc. czysto polska, może i powinna wybrać przyszłego włodarza miasta polskimi głosami.** Trzeba tylko **dobrej woli, trzeba kompromisu.** Dla dobra miasta trzeba przytłumić ambicje partyjne, trzeba przyciszyć w sobie niechęci partyjne. Tych ofiar ma prawo żądać od swoich wybrańców ludność Krakowa.

Rada Miejska, wybrana 18. XII. 1938, może dać przykład, jak się robi prawdziwe Zjednoczenie Narodu. **Czyż nie ma w Krakowie odpowiednich ludzi? Czy koniecznie musi być przysłany, Bóg wie skąd, komisarz rządowy?** Czy koniecznie muszą być za rok nowe wybory do Rady miasta? Czyż nie należy na pierwszym miejscu **postawić zasady wyboru?**

Nowa Rada na posiedzeniu 22 lutego zaznaczyła swoje aspiracje oszczędnościowe kosztem obcięcia poborów prezydenta miasta. Ta oszczędność przy budżecie miejskim przeszło 26 milionów zł stanowi wynik załośnie nikły. Czyż w konsekwencji można z lekkim sercem przyczynić miastu zbędnego wydatku 100.000 zł na nowe wybory do Rady? (patrz Budżet m. Krakowa za rok 1938-39, stronica 77).

W pracach i walkach o przywrócenie zniszczonego samorządu m. Krakowa, o czym tak pięknie głosiły w odezwach przedwyborczych wszystkie stronnictwa, pierwszym krokiem jest wybór prezydenta.

Tylko Rada M. z prezydentem z wyboru na czele może dać gwarancje, że owocnie będzie pracować dla dobra Krakowa.

Kraków, 2. III. 1939.

INŻ. STEFAN SZEMPLIŃSKI
radny m. Krakowa.

Uw. Red. „Głosu Narodu“. — Pogląd p. inż. Szemplińskiego wydaje się nam błędny... Jeśli chodzi o „większość“, to można myśleć tylko o takiej większości, która by była zdolna nie tylko do wybrania prezydenta, co byłoby względnie łatwe, ale i do rządzenia miastem razem z Zarządem Miejskim. Taka większość jest według naszego zdania niemożliwa i miał rację klub O. Z. N. stwierdzając to w swej deklaracji na posiedzeniu dnia 22 lutego. Do takiej większości bowiem (37 radnych) musieliby wejść: radni z Klubu Narodowego (12), z klubu O. Z. N. (23) i P. P. S. (24). Przecież z socjalistami nikt nie będzie rządził.

Nie wiemy, co przyniesie nowe posiedzenie Rady. Jeśli nawet wyjdzie z niego wybrany prezydent, to chyba nikt się nie łudzi, że ten prezydent będzie mógł rządzić razem z tą Radą miejską... Czy wcześniej, czy później zrozumieją wszyscy, że nowe wybory są konieczne.

Skazanie zabójcy żony

W piątek przed sądem karnym w Krakowie zasiadł na ławie oskarżonych **Józef Jakubek** z Czerwonego Prądnika, pod zarzutem **zamordowania własnej żony**, Jadwigi. Wedle aktu oskarżenia, Jakubek dokonał swego czynu kilkoma uderzeniami laski trzcinowej, zakończonej metalową gałką, 26 listopada ub. roku.

Jakubek w śledztwie wypierał się wszelkiej winy twierdząc, iż oboje z żoną zostali napadnięci i pobici przez nieznanych osobników. Na piątkowej rozprawie Jakubek przyznał się do czynu, twierdząc, że wprawdzie uderzył żonę, ale nie chciał jej zabić. Sąd po przeprowadzonej rozprawie skazał Jakubka na **5 lat więzienia.**

Z TEATRU M. IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś w sobotę po cenach zniżonych, interesująca komedia B Corra i J. Achille **„Miłość będzie naszym wynalazkiem“. —** Jutro w niedzielę po południu po raz 30 „Balladyna“ J. Słowackiego w opracowaniu scenicznym dyr. K. Frycza z Z. Jaroszewską w roli tytułowej. Wieczorem po cenach zniżonych, ciesząca się wielkim powodzeniem komedia R. Niewiarowicza **„Dlaczego zaraz tragedia?!“** w premierowej obsadzie. W poniedziałek komedia Moliera **„Mizantrop“** w reżyserii W. Woźnika.

TEATR ZWIĄZKU MŁODZIEŻY PRZEMYSŁOWEJ I RĘKODZIELNICZEJ wystawia w niedzielę 5 b. m. o godz. 15.30 i o godz. 18.30 misterium religijne Calderona p. t. Tajemnice Mszy Świętej. Bilety wstępu są w przedsprzedaży w teatrze ul. Skarbowa 2.

Ruch wydawniczy

GUSTAW MORCINEK: Miasteczko nad rzeką“, Warszawa, Gebethner, 1939, str. 206.

Na książkę Morcinka składa się 17 nowel, a treść do nich zaczerpnięto przeważnie z **życia młodzieży szkoły powszechnej śląskiej.**

W pierwszej noweli, która dała tytuł **książce**, opisuje autor życie obywateli **małego miasteczka nad rzeką, którego obraz pokrywa się z setkami podobnych miasteczek polskich nieleżących nad rzeką a tak sobie bliskich. Życie miasteczka ogniskuje się w kilkunastu stowarzyszeniach, których prezesi zgodnie ustalają ważne terminy przeróżnych imprez dochodowych. Imprezy te to istna plaga małego miasteczka, atak na kieszenie obywateli i praca grona nauczycielskiego, które zwykle pomysły wspólnych komitetów realizuje.**

Na tej kanwie dopiero szyje autor obrazki życia republiki szkolnej z jej dobrymi i ujemnymi stronami. Autor-wychowawca podpatrzył to życie młodzieży dokładnie, spisał wszystko wiernie i dał czytelnikowi bardzo wiele materiału do przedyskutowania sprawy koedukacyjnego wychowania teraźniejszej młodzieży. Zatargi między młodzieżą męską i żeńską, wspólne „podrywki“ i niewinne wzajemne dokuczanie sobie nie wpływają dodatnio na wychowanie dziatwy nawet w szkole powszechnej!

Piękne wyczyny młodzieży jak: przyjęcie w szkole „człowieka o niebieskich oczach“ (kpt. pil. Meissner) urządzenie opłatka dla „ujca“ (wujka szk.) i zakończenie roku szkolnego opisane barwnie stanowią urok tej książki nie przemijający.

—x—

Masoni nie chcą płacić składek

Donoszą z Warszawy, iż wyznaczeni przez wojewodów likwidatorzy zamkniętych lóż masońskich przystąpili obecnie do realizacji wierzytelności tych lóż i w pierwszym rzędzie wystosowali do wszystkich członków wezwania, aby do 2-ch tygodni uiścili zaległe składki. Okazuje się, że sumy z tego tytułu sięgają kilkudziesięciu tysięcy złotych. Członkowie rozwiązanych lóż nie kwapią się z uiszczeniem składek, tak, że likwidatorzy wystąpią z pozwami na drogę sądową. Wszystkie fundusze, należne lożom, przypadną Skarbowi Państwa.

——oOo——

Nowa polska linia lotnicza

We czwartek w Beirucie odbyła się uroczysta **inauguracja nowej linii lotniczej Lydia—Beirut, obsługiwanej przez samoloty polskie.** Na lotnisko przybyli reprezentanci wysokiego komisarza francuskiego, kierownik libańskiego lotnictwa cywilnego, polski konsul generalny w Jerozolimie Hulanicki, wicekonsul w Beirucie, Groe, reprezentanci „Lotu“ oraz liczna kolonia polska. Przelot z Lyddy do Beirutu trwać będzie tylko godzinę.

Z okazji próbnych lotów, polski samolot oglądał również prezydent republiki libańskiej, okazując wielkie zainteresowanie.

Madryt zamiera

Havas donosi z Avila: Na froncie madryckim panuje całkowity spokój. Nie słychać ani jednego strzału. **Raporty lotnictwa stwierdzają, że ludność miasta ewakuowana jest w kierunku na Cuenca.** Na szosie widać wolno posuwające się transporty. **W mieście tempo życia znacznie osłabło. Na stronę wojsk narodowych przeszła w ciągu ostatnich 48 godzin znaczna liczba kobiet i mężczyzn. Wskazuje to na osłabienie czujności republikańskich straży przednich.** — Po stronie wojsk narodowych w pasie przyfrontowym panuje duży ruch. Wszystkimi drogami dowożona jest przez kolumny samochodowe żywność i materiał wojenny. **Przebieg przygotowań do ofensywy jest normalny.** Mimo przygotowań, czynionych do ofensywy, utrzymuje się powszechnie przekonanie, że **stolica podda się bez walki.**

Manewry floty am. zakończone

Jak donoszą z Nowego Jorku: Manewry floty Stanów Zjedn. zostały zakończone. Pomimo, że wyniki utrzymywane są w tajemnicy, utrzymują, że strona nacierająca — flota „czarna“ — zdołała przerwać linię floty broniącej wybrzeży Atlantyckich — floty „białej“. Strona czarna dotarła do wysp na morzu Karaibskim, Kanału Panamskiego i do niektórych części wybrzeży.

Prezydent Roosevelt udał się na pokładzie krążownika „Houston“ na wyspę Culebra, a we czwartek powrócić ma do Miami na Florydzie.

OBRADY WYCHODŹTWA POLSKIEGO W NIEMCZECH.

W ostatnich dniach w Lipsku odbył się doroczny walny zjazd Polskiego Zjednoczenia Pracy, naczelnej organizacji wychodźtwa polskiego w Niemczech. Na zjazd przybyło 80 delegatów ze wszystkich większych ośrodków emigracyjnych Rzeszy, m. in. Berlina, Kolonii, Meklemburgii, Hannoweru, Turyngii i Saksonii, reprezentujących wielotysięczną Rzeszę wychodźtwa polskiego, osiadłego tutaj przeważnie podczas wojny światowej. P. Z. P. skupia ogółem 86 rozsianych po całej Rzeszy placówek prowincjonalnych, szereg organizacyj młodzieżowych oraz dwa chóry śpiewackie w Lipsku i Dreźnie.

Prezesem centrali P. Z. P. wybrano ponownie Walentego Rybarczyka.

Sygnatura: VII. Km. 27/39.
Wierzyciel: Warszawskie Towarzystwo Akc. S. A. w Warszawie.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, VII rewiru, Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie, ul. Starowiślna Nr. 15, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 marca 1939 r. o godz. 10 w Krakowie, ul. Karmelicka Nr. 8, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Stanisława Cyklisa, składających się z przedmiotów urządzenia domowego, radioaparatu, oszacowanych na łączną sumę zł 740.—.

Ruchomości można oglądać w dniu licytcaji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 27 lutego 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego:
Piotr Bill.

Krótkie wiadomości

HSINKING — Stolica oraz wszystkie miasta Mandżukuo obchodzą uroczyście 7-mą rocznicę utworzenia państwa mandżurskiego.

TOKIO — Cesarzowa japońska powiła córkę.

PRAGA — Prezydent republiki dr Hacha nie zatwierdził przedłożonego mu przez „rząd“ Wołoszyna wniosku otwarcia „Sejmu“ karpatoruskiego w dniu 2 b. m.

BERLIN — Dzisiaj rano został ścięty w Berlinie Artur Gose, skazany na śmierć za napad w celach rabunkowych na automobilistów.

Sygnatura: VII. Km. 3287/38, 3985/38.
Wierzycielka: Wiktoria Dudkowa w Zakopanem.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, VII rewiru, Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie, ul. Starowiślna Nr. 15, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17 marca 1939 r. o godz. 12 w południe, w Krakowie, ul. Michałowskiego 15, III. p., odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do nieobj. masy spadkowej po śp. Stefanie Reicherze, składających się z przedmiotów urządzenia domowego, w szczególności saloniku Biedermayera (8 sztuk), które zostaną oszacowane przez biegłego sądowego w dniu licytacji (art. 588 kpc.).

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 28 lutego 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego
Piotr Bill.

Sygnatura: VII. Km. 547/38 i conex.
Wierzyciele: 1) Markus Banach, 2) Firma Samuel Anisfeld, 3) Mordko Kamil, 4) Ch. Anisfeld, 5) S. M Ritterman, 6) Fhe Anglo Asiatie Company, 7) Jakub Leiner, 8) Rudy Reisman.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, VII. rewiru, Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie, ul. Starowiślna Nr. 15, na podstawie art. 602 k. p. c podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 marca 1939 r. o godz. 11 w Krakowie, ul. Bartosza Głowackiego 14, odbędzie się 2-ga licytacja ruchomości, należących do dłużniczki p. Zofii Buczakowej, składających się z urządzenia domowego, maszyny do szycia, oszacowanych na kwotę 871 zł. Nadto radioaparat, obrazów, makatek, obrusów, kilimu, kredensu pokojowego, lustra, firanek, które zostaną osazowane w dniu licytacji.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 1 marca 1939 r.

Komornik Sądu Grodzkiego:
Piotr Bill.

ARMIN O. HUBER 91

UJARZMIONE ŻYWIOŁY

Powieść współczesna z Dzikiego Zachodu.

Adaptacja autoryzowana Eugeniusza Bałuckiego.

— Bardzo mi przykro, panie pułkowniku — zaczął przepraszać Choterski. — Gdybym wiedział...

— Nic nie szkodzi! — powstrzymał go Mac Lennan. — Zrobię wyjątek. Przerwę urlop i zabiorę się do tej sprawy. Nie ma pan za co przepraszać, bo o ile się orientuję, w zamachu biorą udział grube ryby ze świata przestępców, a z wyłapania tych asów sam się będę cieszył.

— Tak, panie pułkowniku, te draby używają niezwykle przebiegłych sposobów walki. Wszędzie mają swoich szpiegów, nawet przejmują radiogramy.

— Właśnie dlatego my im przeciwstawimy najprostsze środki — odparł Mac Lennan. Człowiek walczący podstępem i chytrością oczekuje tego samego od swoich przeciwników... Aha! Czy pan wie, że Jack Bogey jest aresztowany?

— Bogey? Z Nass River Water power Company? — zawołał zdumiony Choterski.

— Tak jest — potwierdził pułkownik Królewskiej Konnej. — Jack Bogey, właściciel Nass River Water Power Company.

— Ale dlaczego? Za co? — zawołał inżynier poruszony głęboko tą wiadomością.

Gospodarz popatrzał na niego z lekkim, ledwo dostrzegalnym uśmiechem.

— Pan jest Polak, prawda? — zapytał i sam sobie odpowiedział skinieniem głowy. Pan z pewnością nie słyszał nigdy o „Frameups“.

— „Frame — ups“? — powtórzył inżynier. — Nie, nie słyszałem.

— Zaraz wytłumaczę, co to znaczy — podjął pułkownik Mac Lennan. — W naszym kraju siłą rządzącą jest wielki kapitał. Kto ma więcej pieniędzy, ten gra pierwsze skrzypce. Rozumie pan?

— O tym wiem dawno, panie pułkowniku.

— Otóż ostatnimi czasy czołową rolę zaczął u nas odgrywać wielki kapitał chiński. Jego przedstawiciele zdołali przekupić część policji i na podstawie fałszywych zeznań świadków wytoczyć Bogey'owi sztucznie skonstruowany proces — tak zwany „frame — ups“. Mówię panu o tym zupełnie otwarcie i jestem dumny, że Królewska Konna nie ma nic wspólnego z tą podłością. Tak, szanowny panie, wbrew własnej woli znalazł się pan w bagnie. Na Nass River pan jest oficjalnym przedstawicielem Jacka Bogey'a i dlatego pan został wciągnięty w potężne zmagania się Zachodu ze Wschodem. W Kanadzie jesteśmy najbardziej wysuniętą na Północ placówką zachodniej kultury i dlatego musimy jej bronić. Osobiście nie jestem wrogiem Chińczyków ani Japończyków, ale uważam, że oni tu nie mają nic do szukania tym bardziej, że sami głoszą przy każdej sposobności hasło: Azja dla Azjatów!... Chodźmy jednak. Może nam się uda nakryć całą bandę, wtedy pan spokojnie doprowadzi do końca swoją budowę.

Pułkownik zbliżył się do małego stolika z telefonem, nad którym wisiała torba myśliwska.

— Znalazłem ją we wsi Haida — Stary Kasaan — powiedział wskazując na wzorzystą torbę. Wkrótce po moim wstąpieniu do Królewskiej Konnej to osiedle indyjskie kupiło kilku Amerykanów, którzy zburzyli wszystkie domy, a zamiast nich wybudowali fabrykę konserw rybnych. Historia północno-zachodniego wybrzeża jest niezwykle ciekawa. Żałuję ogromnie, że nie urodziłem się sto lat wcześniej... Ale miałem telefonować... Przepraszam pana na chwilę.

— Proszę, panie pułkowniku, proszę bardzo!

Choterski osądził, że pułkownik jest trochę zdziwaczały, ale bardzo sympatyczny. Pomyślał, że jeśli unieszkodliwi w porę jego przeciwników — o czym zresztą nie wątpił w głębi duszy — to dotąd niewyraźne widoki na pomyślną przyszłość staną się sprawą przesądzoną. W tym wypadku wyłaniała się przede wszystkim możliwość pozostania na Nass River Fiord w charakterze kierownika elektrowni. Z Loni Jansen, oczywiście...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Przedpłata miesięczna w Krakowie bez odniesienia 4.50 zł, z odniesieniem 5 zł.
Na całym obszarze Państwa Polskiego z przesyłką pocztową 5 zł, za granicą 8 zł.

Konto P. K. O. Nr 415.730

Redakcja nie zamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nie opłaconych nie przyjmuje. Redakcja przyjmuje strony od godziny 14 do 15-tej.

CENY OGŁOSZEŃ

Ogłoszenie zwykłe za wiersz milimetrowy	20 gr
Nadesłane strona 9-ta	50 gr
Komunikaty za wiersz milimetrowy	60 gr
Komunikaty na 1 „ „ „	70 gr
Drobne za wyraz	10 gr
Układ tabelaryczny o 50% drożej. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.	
Artykuły tekstowe — za wiersz	10 złotych

Wydawca: za „Katolickie Towarzystwo Wydawnicze“ Ska z o. o. dr St. Kijak. — Redaktor: Mieczysław Babiński.
Drukarnia Polska, Fr. Zemanka w Krakowie.